Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra českého jazyka a literatury

Srovnání filmové adaptace a knižní předlohy Michala Viewegha

Bakalářská práce

Autor: Daniela Dvořáková

Studijní program: Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: PaedDr. Ivo Harák, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Michal Čuřín, Ph.D.

Hradec Králové 2024

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Zadání bakalářské práce

Autor: **Daniela Dvořáková**

Studium: P21P0509

Studijní program: B0114A090005 Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání

Studijní obor: Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání, Matematika se zaměřením na vzdělávání

Název bakalářské práce: **Srovnání filmové adaptace a knižní předlohy Michala Viewegha**

Název bakalářské práce AJ: Comparation of movie adaptacion and book by Michal Viewegh

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Shromáždění potřebné literatury, včetně filmového scénáře. Hledání odlišností s shod mezi předlohou, filmovým scénářem a filmem. Zjišťování podílu autora předlohy na scénáři a filmovém zpracování. Hodnocení změn a jimi způsobeného kvalitativního posunu.

Primární

VEJDĚLEK, Jiří. VIEWGH, Michal. *Účastníci zájezdu*. Praha: s. n., 2005. (filmový scénář).

VIEWEGH, Michal. *Účastníci zájezdu*. Praha: Ikar, 2019. ISBN 978-80-249-3908-7.

Sekundární.

BUBENÍČEK, Petr. Zásahy adaptace: ke studiu literatury ve filmu. *Česká literatura*. 2013, roč. 61, čís. 2, s. 156–182.

HUTCHEON, Linda. *A Theory of Adaptation*. 1. vyd. New York: Routledge, 2006

CHATMAN, Seymour. *Dohodnuté termíny: rétorika narativu ve fikci a filmu*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2000

MÁLEK, Petr. K pojmu konkretizace v literatuře a filmu. *Iluminace*. 1991, roč. 3, čís. 2, s. 3–14.

MRAVCOVÁ, Marie. *Literatura ve filmu*. 1. vyd. Praha: Melantrich, 1990

STAM, Robert. Introduction: The Theory and Practice of Adaptation. In: STAM, R; RAENGO, A. *Literature and Film. A Guide to the Theory and Practice of Film Adaptation*. 1. vyd. Malden: Blackwell Publishing, 2005

Zadávající pracoviště: Katedra českého jazyka a literatury, Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: PaedDr. Ivo Harák, Ph.D.

Oponent: Mgr. Michal Čuřín, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 23.2.2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucího závěrečné práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne .....

Daniela Dvořáková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala PaeDr. Ivu Harákovi za odborné vedení práce. Další díky patří Michalu Vieweghovi za čas, který věnoval vyplněním mého dotazníku. Poslední díky patří mým nejbližším. Hlavně pak kamarádce „Bynávě“ a mé sestře Kláře. Bez nich by práce nevznikla.

Anotace

DVOŘÁKOVÁ, Daniela. Srovnání filmové adaptace a knižní předlohy Michala Viewegha. Hradec Králové. Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2024. Bakalářská práce.

Tato bakalářská práce se zabývá knižními adaptacemi knih Michala Viewegha. Ty porovnávám z hlediska jednotlivých procentuálních recenzí či návštěvnosti v kinosálech. Nejvíce se však věnuji knize a stejnojmennému filmu z roku 2006 Účastníci zájezdu. Toto dílo porovnávám ve dvou instancích. Nejdříve knihu s filmovým scénářem a poté scénář s filmem samotným. Porovnávání knihy a scénáře jsem poté dělila do tří kritérií a těmi jsou: charakteristika postav, prostředí a odlišnost dějových linií. Nakonec vyvozuji svůj osobní názor na tyto změny z hlediska kvalitativního posunu a porovnávám svůj názor s autorem knižní předlohy Michalem Vieweghem.

Klíčová slova: adaptace, Účastníci zájezdu, Michal Viewegh

Annotation

DVOŘÁKOVÁ, Daniela. Comparation of movie adaptation and book by Michal Viewegh. Hradec Králové. Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2024. Bachelor Thesis.

This bachelor ‘s thesis is concentred on movie adaptation of book by Michal Viewegh. Adaptations are compared by their reviews and attendance in cinema. The main topic of this thesis is book and the same name movie from year 2006 Holiday Makers. This book and movie are compared in two parts. The first part is between book and screenplay and the second part is between screenplay and the movie. Comparing book and the screenplay is divided by three parts for character of people, environment, and differences in action. In the end of this thesis, I wrote opinion about the changes with aspect qualitative movement. Thanks authors wiliness I compare my opinion with his opinion.

Key words: adaptation, Holiday Makers, Michal Viewegh

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářská práce je uložena v souladu s rektorským výnosem č. 13/2022 (Řád pro nakládání s bakalářskými, diplomovými, rigorózními, dizertačními a habilitačními pracemi na UHK).

Datum:..... Podpis:

Studentka:.....

Obsah

1. Seznam použitých zkratek 10
2. Úvod 11
3. Vztah mezi filmem a knižní předlohou 12
3.1. Adaptace a jiné pojmy ze studia literatury ve filmu 12
3.2. Vývoj teorie filmové adaptace 13
4. Výčet filmových adaptací na knihy Michala Viewegha 15
5. Účastníci zájezdu – kniha 22
5.1. Přijetí knihy 23
6. Účastníci zájezdu – scénář 25
7. Účastníci zájezdu – film 26
7.1. Ocenění, která film získal 26
7.2. Filmová kritika 26
8. Úvod k praktické části bakalářské práce 28
9. Odlišnost knižní předlohy a filmového scénáře 29
9.1. Postavy a jejich charakteristika 29
9.2. Prostředí 30
9.3. Děj 31
10. Odlišnost mezi filmovým scénářem a samotným filmem 43
11. Názory Michala Viewegha na provedené změny a jejich hodnocení z pohledu autorky bakalářské práce 45
12. Závěr 46
13. Zdroje 47
13.1. Primární literatura 47
13.2. Odborné publikace 47
13.3. Články a studie 47
13.4. Internetové zdroje 48

13.5. Film 51
14. Přílohy 52
14.1. Příloha A – dotazník vyplněný Michale Vieweghem 52
14.2. Příloha B – tabulka ke grafu „Graf 1: recenze filmů“ 54
14.3. Příloha C – tabulka ke grafu „Graf 2: návštěvnost v kinech“ 55

1. Seznam použitých zkratek

atd.	a tak dále
resp.	respektive
tzv.	takzvaně

2. Úvod

Bakalářská práce se zabývá filmovými adaptacemi na knižní předlohy Michala Viewegha, převážně pak adaptací na knihu Účastníci zájezdu.

Lehký prázdninový román českého autora Michala Viewegha je jeho notoricky známým dílem. Podobně je tomu pak u filmového zpracování, které se také tiší nemalé popularitě.

V první části se zaobírám vztahem mezi filmem a knižní předlohou a historií filmových adaptací jako takových. Mým hlavním zdrojem v těchto kapitolách jsou převážně studie Petra Bubeníčka. Dále také připomínám všechny filmové adaptace na díla Michala Viewegha. Zaměřuji se na jejich recenze, které jsou ze tří odlišných zdrojů, aby byl rozptyl názorů pestřejší. Na základě těchto informací je kvalitativně porovnávám. Před začátkem praktické části, rozebírám více do hloubky její hlavní téma a tím jsou Účastníci zájezdu, tedy jak kniha, scénář tak i filmové zpracování.

Praktickou část mám rozdělenou do tří kapitol. V první kapitole porovnávám knihu s filmovým scénářem, zde jsem si všímala hlavně charakteristik postav, míst, prostředí a odlišností dějových linek. V druhé kapitole pak porovnávám filmový scénář s filmem samotným. Zde již vypichuji jen pár největších změn, které se převážně týkají škrtnutí nějaké ze scén, popřípadě nějakého dialogu. Poslední kapitolou je osobní názor na změny a kvalitativní posun celku. Zmiňuji zde klady a zápory filmu, dle mého názoru. Díky ochotě pana Viewegha zmiňuji i jeho názory.

Práce si klade za cíl poukázat na hlavní odchylky knižní předlohy a filmové adaptace a na kvalitativní posuny, které těmito změnami nastávají. Hlavním předpokladem je myšlenka, že je mezi těmito médii mnoho drobných, ale i několik zásadních změn.

3. Vztah mezi filmem a knižní předlohou

V této kapitole se zaměříme na některé pojmy, které se pojí s filmovými adaptacemi a historií vývoje filmových adaptací z knižních předloh. Budeme se opírat primárně o studie docenta Petra Bubeníčka, který se ve své vědecké činnosti věnuje moderní české literatuře, interpretacím, intermediálním, adaptačním a kulturním studiím.

3.1. Adaptace a jiné pojmy ze studia literatury ve filmu

„Adaptace v širokém slova smyslu je projevem kultury, který se podílí na utváření jejího dění míšením, přivlastňováním, recyklováním či přepisováním literárních či jiných textů. Pozapomenuté, nebo naopak notoricky známé postavy a děje jsou oživovány.“ [1] Takto definuje adaptaci Petr Bubeníček ve své studii Zásahy adaptace. Ve studii Filmová adaptace poté zúží svou pozornost na definici filmové adaptace. Jedná se podle něj tedy o „kreativní činnost, která vždy dává najevo svoji vazbu ke knize.“ [2]

Dalším pojmem je adaptační paradigma, které zahrnuje estetická rozhodnutí, osobnostní ambice, inovace na úrovni stylu a techniky dále také proměňující se komunikační rámce, sociální instituce, ekonomiku, distribuci atd. Logický směr mu nabízí teorie intertextu. Adaptace jsou tedy brány jako intertexty, které jsou závislé na svých zdrojových textech. Thomas Leitch však udává, že vysvětlování si adaptací pouze takto znamená je ochuzovat, protože se jedná o jejich redukování na jedinou funkci, kopírování.[3]

Autor adaptace je pro nás konzumenty velmi zásadní. Má totiž mnoho úkolů jako například čtení knihy, hledání pojítek k intencím vepsaných do textu, navazování na kreativitu spisovatele, příprava předělávky textu z kódu uměleckého textu do kódu řeči filmové, atd. nakonec glosuje jazykem literárních kritiků.

Petr Málek se ve svém článku s názvem K pojmu konkretizace v literatuře a filmu opírá o poznatky Romana Ingardena. Ten chápe literární dílo jako útvar obsahující mezery. Něco, co můžeme esteticky obohacovat. Navazuje tím pak na pojem

---

[1] BUBENÍČEK, Petr. Zásahy adaptace: ke studiu literatury ve filmu. In Česká literatura. 2013. Číslo 2. strana 156.
[2] BUBENÍČEK, Petr. Filmová adaptace: hledání interdisciplinárního dialogu. In Iluminace. 2010. Číslo 1. strany: 7-21.
[3] LEICHT, Thomas. Thomas Leitch, Film Adaptation and Its Discontents: From Gone with the Wind to The Passion of Christ. Baltimore. Johns Hopkins University Press, 2007.

konkretizace, který „obsahuje nejen různé prvky, jež v díle reálně zahrnuty nejsou, avšak dílo je připouští, nýbrž také prvky dílu zcela cizí.“[4] Kritikem tohoto pojetí je Felix Vodička. Ten konkretizaci obecně rozumí jako „odraz díla v podvědomí těch, pro něž je dílo estetickým objektem.“[5] Pokud bychom tedy porovnávali tyto dvě teorie. Ingardenova je zaměřená pouze na místa volné intepretace, kdežto Vodička klade důraz na aktivní účast ve všech celcích.

Věrnost konkretizace k literárnímu dílu, které stojí na počátku všech akcí. Tento aspekt literární adaptace je zatížen problémem a to tím, že literární dílo ožívá až se čtenářským zážitkem. Tedy jinak řečeno, náš pomyslný začátek srovnání věrnosti je velmi subjektivní a závisí na mnoha faktorech. V publicistických článcích se věrnost opírá o to, co adaptace nepostihla, o co je ochuzena, jak se drží schématu atd.

3.2.Vývoj teorie filmové adaptace

Zkoumání problematiky adaptací obecně je téměř v začátcích a je dosti nepřehledné. Filmové adaptace byly považovány za kopie literárních děl. Přesto někteří teoretikové uváděli, že se filmová adaptace nikdy nemůže podobat své předloze, protože mezi těmito médii pozorovali nepřekročitelnou rozdílnost. Jediná společná charakteristika, kterou mají oba činitelé tohoto vztahu je schopnost vyprávět příběh. Na počátku filmových předělávek se natáčela po většinou kánonická díla. Což mělo za následek vyzdvižení tištěného textu. Filmové adaptace jsou také často odsuzovány pro ten fakt, že na rozdíl od knihy, nemusí jejich konzument zapojovat fantazii.

Na to, jak to bylo podrobně na odborném poli se povídáme skrze studii od Petra Bubeníčka. Filmované literatuře se hojně začali věnovat teoretikové na počátku dvacátých let 20. století. V této době se jednalo především o vytváření manuálů věnovaným psaní scénářů podle literárních předloh. Dalším velkým milníkem při vývoji této teorie bylo snažení ruských formalistů. Zabývali se obtížností formulování teoretických soustav. Hledali rozdíly mezi literaturou a filmem, tyto rozdíly se snažili vyjádřit dostupnými pojmy. Novější myšlenky v této oblasti se začaly prosazovat v druhé polovině devadesátých let 20. století. A konečně k největší vlně zájmu o zfilmované knihy došlo po roce 2000. K této vlně je hojně vázáno jméno Roberta Stama. Tento autor

---

[4] MÁLEK, Petr. K pojmu konkretizace v literatuře a filmu. In Iluminace. 1991. číslo 2. strana 4.
[5] VODIČKA, Felix. Struktura vývoje. Praha: Odeon. 1969. Strana 199.

se vymezil proti moralistickému hodnocení zfilmovaných knih. Toto období je spojováno s tzv. modelačními otázkami.

4. Výčet filmových adaptací na knihy Michala Viewegha

Ačkoliv by se mohlo na základě množství adaptací z autorových knih zdát, že jeho díla jsou již předem určená pro přepis na filmové plátno, není tomu tak. V rozhovoru pro Český rozhlas autor řekl, že při psaní svých děl na možné filmové verze nemyslí.[6] V této kapitole se pokusíme zjistit, jak si mezi sebou konkurují jednotlivé adaptace v recenzích a počtu diváků v kino sálech.

Začneme prvním filmem, který měl jako předlohu Vieweghovu knihu, Báječná léta pod psa. Pod scénář se podepsal Jan Novák a režisérem je Petr Nikolaev. Jaroslav Sedláček ve svém článku o tomto filmu uvádí, že „Báječná léta pod psa jsou v českém filmu už druhou rodinnou epopejí, která s humorným nadhledem mapuje československou normalizaci. Oproti Šteindlerově filmu Díky za každé nové ráno (1994) má tu nezaslouženou nevýhodu, že bude konfrontován s notoricky známou a skvěle napsanou předlohou.“[7] Mirka Spáčilová, ostatně jako Sedláček, vyzdvihuje herecké výkony a to zejména u herců hrajících Kvídovi rodiče. “Nikoliv okázalé hrdinství, ale jen základní lidská slušnost a pár slabostí zdobí otce v životní roli Vetchého.“ [8] Naopak Andrej Halada ve své recenzi mluví o filmu, jak o nevyužité šanci. Báječná léta pod psa jsou pro něj de facto zklamání.[9] Jedná se o jedno z umělecky hodnotnějších zpracování, kterému pomohli obsažení herci, zejména pak Vetchý a Šafránková.

Ve stejném roce měl premiéru i film podle stejnojmenné knihy Výchova dívek v Čechách. Režisérem byl Petr Koliha a scénáristou Václav Šašek. Jaroslav Sedláček Václavu Šaškovi jeho počin ve směs chválí akorát udává, že „když odhadnete „svůj“ konec a včas z kina odejdete, budete na Výchovu vzpomínat v dobrém.“[10] Andrej Halada vypíchl filmu vtip a herecké výkony, ale i v tomto případě, jako u předchozího filmu, mluví o nevyužité filmařské šanci.[11] Snímek je dějově téměř totožný s jeho knižní

---

[6] PILÁT, Tomáš. Do kin jde adaptace knihy Michala Viewegha Andělé všedního dne. Režírovala ho Alice Nellis. In radiožurnál.rozhlas.cz. 2014. 9. říjen 2014. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z https://radiozurnal.rozhlas.cz/do-kin-jde-adaptace-knihy-michala-viewegha-andele-vsedniho-dne-rezirovala-ho-6287148.
[7] SEDLÁČEK, Jaroslav. Báječná léta pod psa. In Cinema. 1997. Číslo 4. Strana 21.
[8] SPÁČILOVÁ, Mirka. Báječná léta po svém děkují za každé nové ráno. In MF Dnes. 1997. Strana 19.
[9] HALADA, Andrej. Šedivá léta pod psa. In Mladý svět. 1997. Číslo 14. Strana 47.
[10] SEDLÁČEK, Jaroslav. Výchova dívek v Čechách, In Cinema. 1997. Číslo 7. Strana 74.
[11] HALADA, Andrej. Viewegh opět nejednoznačný. In Mladý svět. 1997. číslo 22. strana 39.

předlohou, což může vést k tomu, že pokud čtenáře nezaujme kniha, pak ho nezaujme s největší pravděpodobností ani snímek.

O Michalu Vieweghovi se často mluví nejen jako o spisovateli, ale je mu přisuzován i přídomek scénárista. Existují filmy, ke kterým si celý scénář zpracoval sám, například Román pro muže nebo Svatá čtveřice. Román pro muže režíroval Tomáš Bařina. Podle Mirky Spáčilové „Román pro muže je lépe natočený než napsaný.“[12] Pan Sedláček také nehodnotí film nijak kladně, udává, že „kdyby scénář, podle kterého nakonec vznikl film Román pro muže, napsal kdokoliv jiný v této republice, s pravděpodobností hraničící s jistotou by se nikdy nerealizoval! [13] Herecký výkon Vandy Hybnerové je pro snímek velmi obohacující. Domníváme se, že přestože název filmu napovídá tomu, že je pro mužské pohlaví, může zaujmout i ženy.

Paní Spáčilová je značně vyvedena z míry filmem Jana Hřebejka Svatá čtveřice. Ve své podstatě v recenzi nenajdeme jediný kladný aspekt filmu. Myslím si, že toto tvrzení zcela potvrdí její věta „nejen že Svatá čtveřice není dobrá, je prostě špatná: nepředvídatelně a nepopsatelně.“ [14] Dost podobně je na tom film i v recenzi Jana Gregora, kde autor recenze dává nízkou kvalitu filmu za vinu rozdílností Viewegha a Hřebejka. Uznává, ale že i přes všechno špatné ve filmu je humor.[15] Tento film nezaujme široké spektrum věkových kategorií. Mladší generace tuto tématiku neocení.

Na některých scénářích autor pouze spolupracoval, například u filmu Andělé všedního dne se podílela i režisérka Alice Nellis. Tento film hodnotí Věra Mišíková v celku kladně. Píše „film je natočený s profesní jistotou jak režijní, tak kameramanskou, ale bohužel dost prázdně a v některých pasážích zejména mezi Polívkou a Melíškovou se

---

[12] SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Vieweghův Román pro muže je lépe natočený než napsaný. In Idnes / zpravodajství. 2010. 18. září 2010 7:33. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-vieweghuv-roman-pro-muze-je-lepe-natoceny-nez-napsany.A100917_153306_filmvideo_jaz.

[13] SEDLÁČEK, Jaroslav. Retro recenze: Román pro muže – Miroslav Donutil v roli chlapíka očekávajícího, že se před ním všichni budou plazit po kolenou. In Kinobox.cz. 2019. 18. 8. 2019. [cit. 21. 2. 2024]. Dostupné z: https://www.kinobox.cz/clanky/recenze/4160-recenze-roman-pro-muze.

[14] SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Nový Hřebejk spojuje ztrátu sebeúcty, soudnosti i řemesel. In Idnes / zpravodajství. 2012. 23. srpna 2012 14:30. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-filmu-svata-ctverice-od-dua-hrebejk-viewegh.A120822_192546_filmvideo_jaz.

[15] GREGOR, Jan. Recenze: Svatá čtveřice jsou tři filmy v jednom. In Aktuálně.cz. 2012. 2. 9. 2012. [cit. 4. 3. 2024]. Dostupné z: https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/recenze-svata-ctverice-jsou-tri-filmy-v-jednom/r~i:article:756140/.

zastaví až na samé hranici kýče“[16] Jan Gregor vypichuje, že režisérka střídá dějové linie a zkušeně graduje vyprávění. Ale podle něj banalizuje téma smrti a ztráty blízkých.[17] Ve filmu jsou zobrazeni andělé neobvyklým způsobem, což může přilákat pozornost některých diváků.

U filmu Nestyda spolupracoval jak s režisérem Janem Hřebejkem, tak s hercem Jiřím Macháčkem, který ztvárnil hlavní postavu Oskara. Tento film je adaptací na soubor povídek s názvem Povídky o manželství a sexu. „Pohodový film s kamarády pro kamarády“ toto označení si vysloužil od kritiky z pera Radima Kratochvíla, který kritizuje dynamiku filmu, ale vyzdvihuje některé herecké výkony.[18]

U filmu Román pro ženy se na scénáři podílela Alice Nellis. Režisérem tohoto snímku je Filip Renč. Iva Hejlíčková v časopisu Cinema zhodnotila film v celku kladně. I přes skepsi na začátku článku, na konci při shrnutí uvedla, že „přestože je Renčovi s Vieweghem zjevně bližší komika než romantika, podařilo se jim příběh vybalancovat přesně kolem pomezní čáry a výsledkem je ve finále docela uspokojivá romantická komedie.“[19] Jako jsem zmiňovala u Románu pro muže herecký výkon Vandy Hybnerové, tak u tohoto snímku by bylo hodno zdůraznit herecký výkon Simony Stašové v roli Lauřiny matky.

Filmem, který je zcela odlišný o ostatních adaptací na autorovy knihy je Případ nevěrné Kláry. Jedná se totiž o zahraniční spolupráci s italskými filmaři. Ivan Hladík napsal, že film snad raději neměl vzniknout. Radim Kratochvíl ještě zmiňuje, že „chaotický dojem ze sledování filmu dále umocňuje český dabing, který nejenom že nesedí do úst hercům italským, ale ani jejich českým kolegům, což je docela s podivem.“[20]

---

[16] MIŠÍKOVÁ, Věra. RECENZE: Andělé všedního dne. S Polívkou až na hranici kýče. In Novinky.cz. 2014. 26. 9. 2014, 11:04. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/clanek/kultura-recenze-andele-vsedniho-dne-s-polivkou-az-na-hranici-kyce-242610.

[17] GREGOR, Jan. RECENZE Andělé všedního dne jsou konejšivou depresí pro masy. In Aktuálně.cz. 2014. 10. 10. 2014. [cit. 4. 3. 2024]. Dostupné z: https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/recenze-filmu-andele-vsedniho-dne-od-alice-nellis/r~8ab9c0e6504c11e4a7ea002590604f2e/.

[18] KRATOCVÍL, Radim. Recenze: Nestyda – film s kamarády pro kamarády. In čt.24.českátelevize.cz. 2008. 20. 10. 2008.[cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/1436034-recenze-nestyda-film-s-kamarady-pro-kamarady.

[19] HEJLÍČKOVÁ, Iva. Román pro ženy. In Cinema. 2005. Číslo 4. Strany 35–37.

[20] KRATOCHVÍL, Radim. Recenze: Případ nevěrné Kláry. In ct24.ceskatelevize.cz. 2009. 11. 6. 2009. [cit. 7. 3. 2024]. Dostupné z: https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/kultura/recenze-pripad-neverne-klary-181789.

Poslední filmovou adaptací je snímek Vybíjená, film z roku 2015. Režírovaný Petrem Nikolajevem. Scénář napsal Miroslav Oščatka. Jan Gregor snímek velmi chválí. Uvádí, že velmi dobře zachytil generační problémy čtyřicátníků. V článku také zmiňuje, že je pro režiséra dobře, že se na scénáři nepodílel sám autor knižní předlohy.[21] Pokud bychom měly nějak popsat tento film pravděpodobně bychom použili slovní spojení „odpočinková komedie o životě".

Myslím si, že pro samotné srovnání jednotlivých filmů nám nejlépe pomohou procenta, která jednotlivé filmy získaly od kritiků.

Nejlépe ohodnocené filmy kritičkou Mirkou Spáčilovou jsou Báječná léta pod psa, Účastníci zájezdu a Román pro muže, ty mají po 70 %. Na pomyslném druhém místě se drží hned čtyři filmy. Výchova dívek v Čechách, Román pro ženy, Nestyda a Andělé všedního dne, které mají 60% ohodnocení. Hned v závěsu se drží Vybíjená, která od této kritičky dostala 50 %.

Pro porovnání jsme zvolila procentuální ohodnocení, které udávají diváci na ČSFD.cz. Nejedná se o profesionální kritiky, proto mi přišlo zajímavé sem dát i jejich pohled. Hlavně se nejedná pouze o názor jednoho člověka, ale názorů se zde schází několik set ne-li tisíce. Zde je jednoznačně nejlépe hodnoceným filmem Báječná léta pod psa, který obdržel 79 %. A žádným překvapením není, že na posledním místě skončil snímek Případ nevěrné Kláry, ten získal pouhých 20 %.

Jako třetí zdroj procentuálních ohodnocení jednotlivých filmových adaptací jsem vybrala filmový měsíčník Cinema. Zde se po každé recenzi udává procentuální ohodnocení. Je potřeba říci, že recenze jsou od různých autorů, patří mezi ně například. Jaroslav Sedláček, Aleš Smutný, Petr Stránský a další.

[21] GREGOR, Jan. Film Vybíjená vybíjí z rukou trumfy Vieweghovým odpůrcům. In Aktuálně.cz. 2015. 14. 3. 2015. [cit. 7. 3. 2024]. Dostupné z: https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/recenz-filmu-vybijena/r~2c8c7f7cca7c11e485d7002590604f2e/.

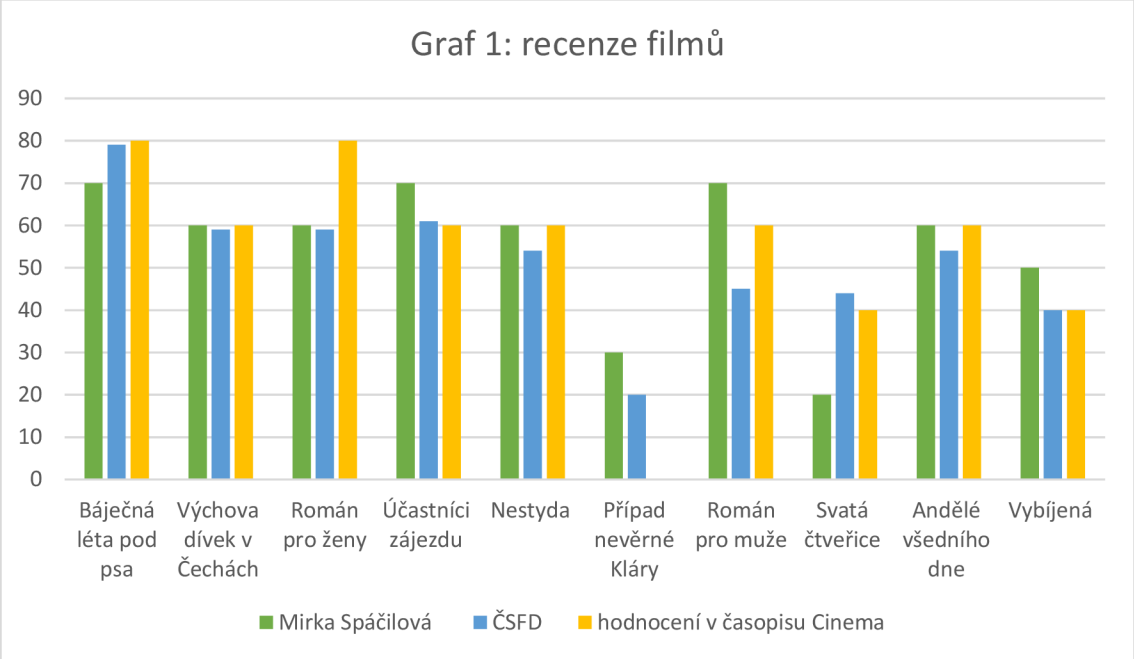

22

[22] SPÁČILOVÁ, Mirka. Báječná léta po svém děkují za každé nové ráno. In MF Dnes. 1997. Strana 19.; SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Účastníci zájezdu – zatím nejlepší film roku. In ides.cz [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-ucastnici-zajezdu.A060418_174620_show_recenze_gra.; SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Milý, milý, strašlivě milý medvídek Nestyda. In idnes.cz [cit. 4. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-nestyda.A081003_170713_filmvideo_kot.; SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Vieweghův Román pro muže je lépe natočený než napsaný. In Idnes/ zpravodajství. 2010. 18. září 2010 7:33. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-vieweghuv-roman-pro-muze-je-lepe-natoceny-nez-napsany.A100917_153306_filmvideo_jaz.; SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Nový Hřebejk spojuje ztrátu sebeúcty, soudnosti i řemesel. In Idnes / zpravodajství. 2012. 23. srpna 2012 14:30. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-filmu-svata-ctverice-od-dua-hrebejk-viewegh.A120822_192546_filmvideo_jaz.; SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Nad Vieweghem bděli, ve filmu však Andělé všedního dne pospávají. In idnes.cz [cit. 4. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-andele-vsedniho-dne.A141003_183526_filmvideo_ts. ; SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Vieweghovu zfilmovanou Vybíjenou řídí Partička. In idne.cz. [cit. 4. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/vybijenou-opanovala-particka.A150306_150259_filmvideo_ob. ; PAVELKA, Robert. Andělé všedního dne. In Cinema. 2014. číslo 10. Strana 35.; SEDLÁČEK, Jaroslav. Báječná léta pod psa. In Cinema. 1997. Číslo 4. Strany 18. – 21.; SEDLÁČEK, Jaroslav. Výchova dívek v Čechách, In Cinema. 1997. Číslo 7. Strana 74.; HEJLÍČKOVÁ, Iva. Román pro ženy. In Cinema. 2005. Číslo 4. Strana 37.; FILA, Kamil. Účastníci zájezdu. In. Cinema. 2006. Číslo 4. Strana 37.; SEDLÁČEK, Jaroslav. Nestyda. In Cinema. 2008. Číslo 10. Strana 39.; HLADÍK, Ivan. Případ nevěrné Kláry. In Cinema. 2009 Číslo 7. Strana 38.; SMUTNÝ, Aleš. Román pro muže. In Cinema. 2010. Číslo 10. Strana 35.; STRÁNSKÝ, Petr. Svatá čtveřice. In Cinema. 2012. Číslo 10. Strana 43.; PAVELKA, Robert. Vybíjená. In Cinema. 2015. číslo 4. Strana 35.; AUTRO NEUVEDEN. Báječná léta pod psa. In csfd.cz. [cit. 23. 3.2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/6991-bajecna-leta-pod-psa/prehled/; AUTOR NEUVEDEN. Výchova dívek v Čechách. In csfd.cz. [cit. 23. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/5287-vychova-divek-v-cechach/prehled/; AUTOR NEUVEDEN. Román pro ženy. In csfd.cz. [cit. 23. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/182339-roman-pro-zeny/prehled/; AUTOR NEUVEDEN. Účastníci zájezdu. In csfd.cz. [cit. 23. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/220720-ucastnici-zajezdu/prehled/; AUTOR NEUVEDEN. Nestyda. In csfd.cz. [cit. 23. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/237446-nestyda/prehled/; AUTOR NEUVEDEN. Případ nevěrné Kláry. In

V celkovém porovnání je vidět, že co člověk to názor. Až na Výchovu dívek v Čechách, kdy u tohoto filmu jsou procenta ve všech třech případech téměř totožné, mají filmy odlišná hodnocení. Avšak je nutno říci, že na dvou nejhorších filmech se shodli všechny tři zdroje. I když film Svatá čtveřice od diváků a časopisu Cinema dostala o dost více procent, než od paní Spáčilové.

Pojďme se nyní podívat na návštěvnost v kinech u jednotlivých filmových snímků.

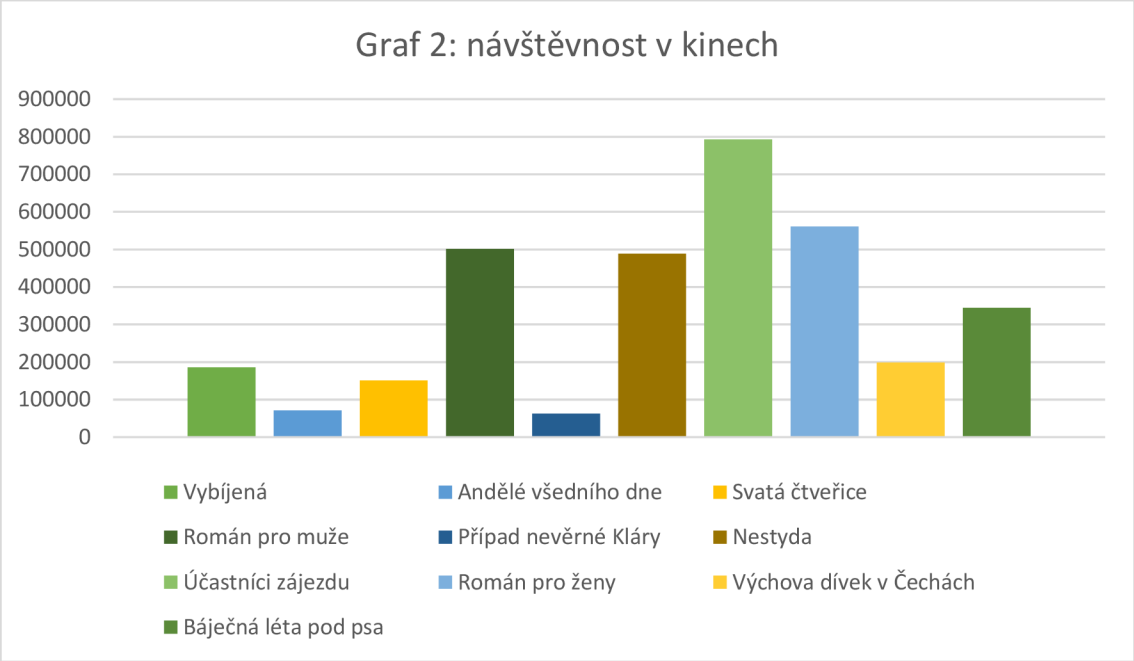

[23]

---

csfd.cz. [cit. 23. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/223875-pripad-neverne-klary/prehled/; AUTOR NEUVEDEN. Román pro muže. In csfd.cz. [cit. 23. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/269226-roman-pro-muze/prehled/; AUTOR NEUVEDEN. Svatá čtveřice. In csfd.cz. [cit. 23. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/308790-svata-ctverice/prehled/; AUTOR NEUVEDEN. Andělé všedního dne. In csfd.cz. [cit. 23. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/350119-andele-vsedniho-dne/prehled/; AUTOR NEUVEDEN. Vybíjená. In csfd.cz. [cit. 23. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/film/384005-vybijena/prehled/

[23] AUTOR NEUVEDEN. Vybíjená – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/vybijena.; AUTOR NEUVEDEN. Román pro muže – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/roman-pro-muze.; AUTOR NEUVEDEN. Účastníci zájezdu – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/ucastnici-zajezdu.; AUTOR NEUVEDEN. Báječná léta pod psa – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/ucastnici-zajezdu.; AUTOR NEUVEDEN. Andělé všedního dne – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/andele-vsedniho-dne.; AUTOR NEUVEDEN. Případ nevěrné Kláry – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/pripad-neverne-klary.; AUTOR NEUVEDEN. Román pro ženy – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/roman-pro-zeny.; AUTOR NEUVEDEN. Svatá čtveřice – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023].

Z tohoto grafu je patrné, že v návštěvnosti kin již tak shodné filmy nejsou. Jednoznačně vedou Účastníci zájezdu. Velmi podobný úspěch pak měli oba Romány (Román pro muže, Román pro ženy) a Nestyda. Velkým propadákem byl pak zcela překvapivě film Vybíjená nebo Andělé všedního dne. Musíme však vzít na paměť, že každý film měl jinou míru konkurence na plátnech kin a to mohlo návštěvnost do jisté míry ovlivnit.

Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/svata-ctverice.; AUTOR NEUVEDEN. Nestyda – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/nestyda.; AUTOR NEUVEDEN. Výchova dívek v Čechách – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/vychova-divek-v-cechach.

5. Účastníci zájezdu – kniha

Účastníci zájezdu jsou třetím románem Michala Viewegha. Vyšel poprvé v roce 1996. Jedná se o humoristický román. Kniha má chronologickou vnitřní kompozici a je rozdělena do tří částí: Cesta do letoviska, Pobyt v letovisku a Cesta z letoviska. Ústředními motivy jsou zájezd k moři a vnitřní prožívání postav. Hlavním tématem je myšlenka hlavního hrdiny o novém románu, který se věnuje zájezdu. Vyskytují je zde kapitoly o tom, jak vymýšlí jména postav, nebo když postavy jdou do neexistující hospody u motorestu na dálnici, nebo se zamýšlí nad literární kritikou, která román hodnotí. Místa, ve kterých se děj odehrává poté jsou autobus, hotel a jeho přímé okolí, pláž. Sociální skupinou tohoto díla jsou účastníci zájezdu, tedy věkově dosti rozdílní lidé, jež pojí stejný výběr dovolené. Dílo je napsáno v er-formě. Jazyk se nevyhýbá vulgarismům a erotice, ale je převážně spisovný.

Hlavním hrdinou je známý spisovatel, který jeden na zájezd do Itálie kvůli načerpání inspirace pro svou novou knihu. Přestože si jede na dovolenou odpočinout od žen, tak se zakouká do průvodkyně Pamely. Pamela je krásná mladá dívka. Svou roli ještě zcela neovládá, v některých situacích si neví rady. Oskar a Ignác jsou kamarádi hlavního hrdiny. Jsou homosexuálové. U některých účastníků vzbuzují pohoršení, či obavu o ohrožení mravnosti mládeže. Mezi dalšími účastníky zájezdu je rodina Jolany. Jolana, třicátnice, která je sama a má nízké sebevědomí. Její otec a matka jsou rozhádaní a v tomto duchu se nese většina děje okolo nich.

Dalšími postavy Denisa a Irma, dvě mladé slečny, které jsou kamarádky, i přes ten fakt, že jsou povahově dost odlišné. Nesmíme zapomenout na Helgu a Šarlotu, dvě postarší dámy, které jsou zvyklé spolu cestovat. Zajímavými postavami jsou poslanec Hynek, jeho manželka Zuzana a syn Jakub. Hynek a Zuzana jsou v podstatě na pokraji manželské krize. Domluvili se, že se po dobu dovolené nebudou hádat. Respektive takové předsevzetí si dal především Hynek. Jakub nerad močí pokud je někdo poblíž, z čehož jeho spolužák usoudil, že je homosexuál, tudíž v knize řešíme i jeho nevyhraněnou sexuální orientaci. Každý účastník zájezdu má svůj osobní problém, což činí knihu atraktivnější, protože se tím kniha přibližuje realitě.

5.1. Přijetí knihy

Kniha byla ve své době hojně čtená, avšak literární kritika k ní tak nakloněna nebyla. Kritici na ni mají různé názory, ale v mnoha věcech se shodují. Představím vám některé kritiky.

Emil Lukeš v časopisu Tvar, na začátku své kritiky zmínil, že má k autorovi blízký vztah, avšak ke knize se vyjadřoval spíše neutrálně. Má obavy o autorův literární vývoj. Zmiňuje, že by se neměl tolik řídit potřebám čtenářů a zpomalit své tempo ve vydávání. Říká, že autor v té době vydával romány ještě horké, tedy bez dostatečného odložení a promyšlení.[24]

V Literárních novinách vyšly kritiky hned dvě v jednom čísle. První od Jana Lukeše a druhá od Martina Putny. Jan Lukeš ve své podstatě román obhajuje před jinými kritikami.[25] Udává na příkladu kritiky Vladimíra Novotného, který v časopise Práce dává románu nelichotivá přízviska „zdlouhavost, nedovtipnost a nevkus.“ Častá je také kritika přehnaných tělesných projevů například močení, onanování atd.

Martin Putna označuje knihu za smutnou a krutou.[26] I on zmiňuje přehnanou tělesnost, avšak konstatuje, že je věnována velmi malá pozornost jídlu a jeho konzumování. Srovnává autorovo dílo s dílem Umberta Eca a Jaroslava Haška. S Ecem má mít společnou otevřenost díla, což znamená, že každý si v díle nejde své a nezáleží na tom, zda je to prostý čtenář nebo intelektuál. Haškův styl pak nachází v líčení vulgárnosti a chaotického hemžení malých českých křupanů.

Jak jsem již psala všechny recenze mají ve směs jedno společné vyzdvihují autorův potenciál, ale vyčítají mu tempo, ve kterém svá díla vydává. Díla podle nich vydává ještě horké a nepromyšlené. Neměl by se tolik nechat ovlivňovat poptávce na trhu.

Dovolím si přidat svou recenzi na tuto knihu. Jazyk knihy byl jednoduchý, kniha se četla s lehkostí. V některých postavách si lze představit někoho z našeho okolí, což dle mého názoru dělá knihu poutavější. I přes ten fakt, že některé pasáže byly zbytečně natažené, nenapadlo by mne knize vytýkat zdlouhavost. Musím se přiznat, že co se týká

---

[24] LUKEŠ, Emil. Kam kráčí Viewegh? (Nad románem Účastníci zájezdu.). In Tvar. Roč. 7, 1996, číslo 16, s. 20–21.
[25] LUKEŠ, Jan. Jak si užívá Viewegh?. In Literární noviny. Roč. 7, 1996, s. 7.
[26] PUTNA, Martin. Smutný smích a směšní my. In Literární noviny. Roč. 7, 1996, s. 7.

nadměrných tělesných projevů, tak mně nepřipadaly tak moc zastoupené, dokud jsem si o tom v recenzích nepřečetla. Ve výčtu knih, které autor napsal a já je přečetla bych knihu zasadila k těm oblíbenějším z mého pohledu. Lépe na tom jsou snad již jen Krátké pohádky pro unavené rodiče a Báječná léta pod psa.

6. Účastníci zájezdu – scénář

V této práci rozebírám rozdíly podle 4. verze scénáře, která je z 18. srpna 2005. Tento scénář jsem měla možnost si vypůjčit v Národním filmovém archivu. Scénář má 100 stran a je v něm obsazeno 156 scén. Jedná se pouze o literární scénář s dialogy a popisem toho, co mají dělat jednotlivé postavy. Neobsahuje technické detaily a detailní popis scén. Nejedná o technický scénář.

7. Účastníci zájezdu – film

Film z roku 2006, jehož režisérem je Jiří Vejdělek. Na scénáři pracoval režisér s autorem knižní předlohy. Kameramanem byl Jakub Šimůnek. Prázdninová komedie je čtvrtou adaptací na knihy Michala Viewegha. Slavnostní premiéru měla 19. 4. 2006 ve Slovanském domě. Hudbu k filmu napsal a složil Oskar Petr. Délka filmu je 113 minut.

V hlavních rolích se objevují Anna Polívková jako Jolana. Eva Holubová a Bohumil Klepl jako její rodiče. Aktivní důchodkyně Helgu a Šarlotu si zahrály Jana Štěpánková a Květa Fialová. Zajímavostí filmu je postava Maxe, kterého hraje Ondrej Koval', ale mluví ho Saša Rašilov. Mezi další protagonisty patří Jaromír Nosek, Adrian Jastraban, Jitka Kocourková a další.

7.1. Ocenění, která film získal

V anketě Český lev, měl film velké konkurenty v podobě snímků Obsluhoval jsem anglického krále, Grandhotel a Kráska v nesnázích. Eva Houbová jako matka Jolany byla nominována na Českého lva za vedlejší herecký výkon, avšak cenu vyhrála Jana Brejchová za film Kráska v nesnázích. [27]

Než byl film uveden v premiéře v České republice, byl viděn na newyorském filmovém festivalu Tribeca. Jednalo se o pátý ročník tohoto festivalu, který vznikl jako reakce na události 11. září. Na festivalu bylo promítáno okolo 250 filmů, avšak pouze 17 jich bylo mezi soutěžními filmy. Zde se Eva Holubová dočkala a na festivalu ji ocenili za nejlepší ženský herecký výkon. Herečka si pro svou cenu nemohla zaletět sama, ale dle režiséra, který tam byl, to byl nevšední zážitek. Snímek během promítání na tomto festivalu sklidil velké ovace.[28]

7.2. Filmová kritika

Na film nebyla kladena příliš velká očekávání, nebo to minimálně mohlo tak vyznít. Jedná se totiž o prvotinu Jiřího Vejdělka. Recenze Mirky Spáčilové říká, že komedie

---

[27] AUTOR NEUVEDEN. Ceny českého filmu za rok 2006 – Nominace. In ceskylev.cz. [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://www.ceskylev.cz/cz/2006/nominace.

[28] AUTOR NEUVEDEN. New York aplaudoval Účastníkům zájezdu. In idnes.cz [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/new-york-aplaudoval-ucastnikum-zajezdu.A060508_180245_show_aktual_kot.

působí nečekaně celistvě a zrale. Líbí se mi její myšlenka, která říká, že by se na film nemělo koukat přes Viewegha, ale mělo by se koukat na osobitost Vejdělka.[29]

Silva Ficová pro Český rozhlas nejdříve přiznala, že knižní předlohu nečetla. Celá její recenze se nesla na vlně skepse. Film nebyl její šálek kávy. Vyzdvihla debutujícímu režisérovi povedené probuzení trocha citu a svědomí.[30]

Irena Hejdová charakterizuje film jako karikaturní sondu do české homolkovské duše. Celou recenzi provádí srovnávání s Románem pro ženy od režiséra Filipa Renče. Kritička film chválí, dialogy jsou pro ni autentičtější než tomu bylo v Románu pro ženy. Vyzdvihuje řidičské duo Karla a Karla. Jitku Kocourovou v roli průvodkyně Pamely označuje jako velké představení, které rozhodně není jenom na ozdobu.[31]

Ve výsledku se tedy jedná o kritiky docela dobře hodnocený film. Nepodařilo se mi nalézt recenzi, která by vyloženě film odsoudila. Některé recenze mi připadaly mírnější, protože se jejich autor ohlížel na to, že se jedná o režisérův první film. Některé se mi jevily jako by jejich autor už šel do kina s tím, že ho film nebude bavit. Já sama za sebe mám film ráda a ráda se na něj podívám. Tento film je obohacen spoustou filmových hlášek, které se přesouvají do našich rozhovorů. Myslím si, že mohu mluvit za většinu čtenářů, když řeknu, že je dosti složité přejít z knihy na film, nebo obráceně.

---

[29] SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Účastníci zájezdu – zatím nejlepší film roku. In ides.cz [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-ucastnici-zajezdu.A060418_174620_show_recenze_gra.

[30] FICOVÁ, Sylva. Nekriticky o filmu Účastníci zájezdu. In vltava.rozhlas.cz [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/nekriticky-o-filmu-ucastnici-zajezdu-7878354.

[31] HEJDOVÁ, Irena. Účastníci zájezdu: Slunce, moře, paštiky. In magazin.aktualne.cz [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/ucastnici-zajezdu-slunce-more-pastiky/r~i:article:130089/.

8. Úvod k praktické části bakalářské práce

O Účastnících zájezdu je všeobecně známé, že se u nich setkáváme s velkými odlišnostmi mezi jednotlivými médii. Během praktické části mé bakalářské práce se pokusíme všechny nalézt. Zaměříme se na dvě instance. Rozdíly mezi knihou a filmovým scénářem a mezi filmovým scénářem a filmem. Na konci provedeme shrnutí a osobní hodnocení kvalitativního posunu způsobeného těmito změnami.

Hypotéza je tedy taková, že všechny rozdíly ve filmovém scénáři, potažmo filmu, byly zavedeny naschvál, kvůli zjednodušení děje, menšímu množství postav, či zjednodušení natáčení. Jako další hypotézu bych zařadila myšlenku, že scénář s filmem již nebude tak odlišný, nebudou v něm změny v postavách, či prostředích.

Budeme pracovat se 4. verzí filmového scénáře ze dne 18. 8. 2005. Knihou z roku 2001 vydanou v nakladatelství Petrov v Brně a snímkem z roku 2006.

9. Odlišnost knižní předlohy a filmového scénáře

V této kapitole se nejdříve zaměřím na rozdílnost v charakteristikách postav v jednotlivých médiích, na změnu prostředí a nakonec na rozdíly v dějových linkách.

9.1. Postavy a jejich charakteristika

Nejvýraznější změnou charakteristiky se týká hlavního hrdiny Maxe. Max je v knize spisovatel, který jede na zájezd za účelem napsat nový román, respektive nasbírat potřebnou inspiraci na jeho nové dílo o účastnících zájezdu. Ve scénáři je Max slavný muzikant, který si jeden na dovolenou odpočinout s kamarády. Max z knihy má brýle, což ve filmovém scénáři, potažmo ve filmu není.

Naopak postavy, u kterých se charakteristika ve své podstatě nezměnila jsou dvě postarší dámy Šarlota a Helga, nebo mladé dívky Denisa a Irma. Šarlota je menší než Helga a špatně slyší, Helga špatně chodí. Irma je oproti Denise méně sečtělá. Téměř shodná je i charakteristika knižního a scénářového Ignáce a Oskara. Ignác je vyhublý, ve své podstatě alkoholik a je nezodpovědný. Oskar je zodpovědný, starostlivý a pečuje o svého přítele.

Jolanin otec je v knize ze začátku odsuzován za plážové kraťasy s nápisem „Beach Boy“. Ve scénáři má plážové boty. Jinak je nově bez práce v obou mediích. Jeho dcera Jolana je svobodná, sama se sebou nespokojená třicátnice, které se dělá špatně v autobuse jak v knize, tak ve scénáři. Třetím členem této rodiny je Jolanina matka, která je také velmi podobná v charakteristice jak ve scénáři, tak v knize.

Výraznou změnou je také splynutí několika postav knihy do jedněch ve scénáři. Konkrétně se jedná o Jituš, Jardu, Jakuba a Zuzanku. Tyto postavy ve scénáři plní roli Jardy a Jituš z knihy svým neomaleným chováním, ale oproti nim mají syna Jakuba a dceru Zuzanku. Naopak syna Jakuba má v knižní předloze poslanec Hynek s jeho manželkou Zuzanou. A jako poslední splynutí je splynutí do postav Olgy a Ládi, kde tedy převážně Jarda ze scénáře má kameru a točí s ní vše, co ho napadne, což v knize dělá právě Jarda. Avšak jak v knize, tak v scénáři je Jarda velmi hlučný člověk.

Jakub, filmový syn Jardy a Jituš, scénářový syn Hynka a Zuzany, má problémy s tím, že se nedokáže vymočit, když je někdo na blízku a polemizuje o své orientaci.

Další odlišnou postavou je knižní spolusedící Jolany. Ukrajinec, který mluví kostrbatě česky. Tato postava z knihy je částečně stylizována ve scénáři postavou potápěče, tedy Vladimíra. A to hlavně v momentě, kdy se intimně sblíží s Jolanou.

Pamela je ve scénáři také téměř totožná s Pamelou z knihy. Mladá, velmi atraktivní slečna. Je velmi zapálená do své práce, není moc zkušená a občas neví, jak si má v určitých situacích počít. Navíc není úplně inteligentní.

Paní Košťálová a pan Petresca, jsou vymyšlené postavy, které slouží pouze k literárnímu záměru knižního protagonisty. Ve filmové scénáři nikdo takový není.

Knižní postavy Nagyho, Jakubova spolužáka ze školy, je ve filmu jako puberťák Petr. Kromě prostředí, ve kterém se mají s Jakubem potkávat, je postava Nagyho a Petra úplně stejná.

9.2. Prostředí

Hlavním bodem knižní předlohy je Itálie, ve filmovém scénáři jedou účastníci do Chorvatska, ale film se poté natáčel opět na severu Itálie, i když to není v ději nijak přiznané.

Jednou z vynechaných lokalit, která se ve scénáři neobjevila jsou České Budějovice. Tam v knize mají nabírat další účastníky avšak zastavení se nekoná. Max přesvědčí Pamelu, aby nezastavovali, že pak hrozí, že se všichni účastníci nevejdou do jeho knihy.

V knize jede Zuzana s Jakubem na výlet do Benátek a berou s sebou Helgu a Šarlotu, kvůli tomu, aby se Šarlota podívala na místo, kde se poprvé setkala se svým mužem Jiřím. Ve scénáři poté objíždí stařenky různé pláže s Jolaninou matkou ze stejného důvodu.

Zbytek děje se odehrává na dosti podobných místech jak ve scénáři, tak v knize. Typická místa jsou pláž, moře, hotelový bazén a okolí hotelu.

9.3. Děj

Kniha začíná příchodem Maxe na místo srazu, kde již čeká Ignác a Helga se Šarlotou. Max se od Ignáce dozvídá, že důchodkyně jsou velmi znepokojené velikostí Ignácova batohu. Dialog mezi Ignácem a Šarlotou se ve scénáři taktéž nachází, ale je až dál v ději. Co je zcela odlišné, je ten fakt, že Max je ten, který ve scénáři dorazí na čas, nikoliv Oskar, jak je to uvedeno v knize.

Druhá kapitola je o tom, jak se Helga se Šarlotou dohadují o obsahu Šarlotina kufru. Což je také druhá scéna ve scénáři, ovšem začátek této scény je poněkud jiný. Začíná rozhovorem mezi Jituš a Jardou o tom, jak je špatné, když na dovolené u moře prší. Tato pasáž je také v knize obsažena, jen jinde a za jiných okolností. Dále tato scéna navazuje na rozhovor o obsahu kufru, který byl v knize již dříve, a pokračuje rozhovorem dvou mladých dívek o tom, že jedou na gerontologický zájezd. Zároveň zmiňují divné pantofle s nápisem „beach boy“, které má na sobě Jolanin otec. V knize jsou představovány neobvyklými kraťasy, které si otec koupil po tom, co byl neúspěšný na pracovním pohovoru. Scéna navazuje rozhovorem Šarloty a Ignáce o velikosti jeho batohu. Jarda zjišťuje, že Oskar s Ignácem jsou homosexuálové.

Třetí kapitola knihy, tedy rozhovor mezi Denisou a Irmou je obsažen v druhé scéně a je téměř totožný. Jako čtvrtou kapitolu v knize najdeme tu, která je o příchodu Jolany a jejích rodičů na místo srazu, tato část je ve scénáři v první scéně.

Pátá kapitola se týká pouze pozorování účastníků očima hlavního hrdiny, který je analyzuje pro svůj budoucí román. Tudíž se z pochopitelných důvodů ve scénáři nijak neobjevuje. Podobně je tomu i u šesté kapitoly, kdy se mluví o Zuzaně a Hynkovi, tedy postavách, které ve scénáři nejsou. Jejich náhradníci (Jarda a Jituš) již na místě jsou.

Sedmá kapitola popisuje ranní rituál průvodkyně Pamely. Což také není zcela předmětem scénáře. Ostatně jako další o Hynkově předsevzetí, že se nebude s manželkou hádat. Kapitola pokračuje dalším analyzováním účastníků Maxem a také jeho rozhovorem s Ignácem na téma, proč se spisovatel rozhodl psát zrovna o zájezdu a nepíše o něčem jiném. Následující je také mimo scénář, popisuje Maxova spolusedícího přes uličku, tedy muže sedícího vedle Jolany.

Knižní příjezd na čas chodícího Oskara, již se scénářem srovnat jde. Ve scénáři poté přijede na čas Max a posílá svou milenku na jednu noc na koleje. V knize pak kapitola

pokračuje přivítáním od průvodkyně Pamely. Následuje ta o komickém představení obou řidičů a ikonických hnědých podšálcích, která je také v obou mediích.

Třináctá kapitola popisuje osoby, které ve scénáři nenacházejí. Jako například knižní Jarda a Jituš, slušně oblečení lidé, kteří mluví sprostě. Tyto postavy mají dvě děti. Kapitola také popisuje paní Košťálovou a pana Petrescu, postavy které ani neexistují.

V knize se nenachází scéna, ve které Jolanin otec koupil na cestu Jolanině matce noviny, ale on jí měl vzít knihu. Jolana jim připomíná, že jí slíbili, že se nebudou hádat. Další scéna není nijak obsažena v knize a to je tak, kdy Jolanin otec upustí plechovku a ta se kutálí pod sedačkami.

Pokračuji čtrnáctou kapitolou v knize, ve které jdou Ignác, Oskar a Max na kávu k řidičům a dělají si srandu z hnědých podšálků. A zjišťují, že už tři chybí. V patnácté kapitole si Jituš chce číst a je nespokojená s podmínkami, které pro čtení panují. To ve scénáři není, Jituš vůbec nečte.

V šestnácté kapitole se objevuje další zásadní změna ve scénáři. Je totiž nutno podotknout, že v knize se píše o tom, že po tom, co nastoupí všichni pražští účastníci zájezdu do autobusu, se mají zastavit pro další účastníky v Českých Budějovicích. Vyzvedávání se ale nekoná ani v knize, protože ve chvíli, kdy přijíždí autobus na místo srazu v Českých Budějovicích, tak Max řekne, že pokud se připojí ještě nějací lidé do zájezdu, tak je dost možné, že se někteří do knihy vůbec nedostanou. Ve scénáři se možná pro tento fakt o ničem takovém vůbec nezmiňují.

Děj pokračuje přátelskou konverzací mezi Maxem a Hynkem. Tedy rozhovor, který ve scénáři není, z důvodu, že Hynek ve scénáři vůbec nefiguruje. Navazuje kapitola, kdy Hynek hraje se svou rodinou slovní fotbal a snaží se mluvit vznešeně, aby udělal dojem na Maxe.

V devatenácté kapitole se dozvídáme o Jakubově trápení s tím, že nemůže močit, pokud je mu někdo na blízku.

Přichází na řadu Jolanino první zvracení. V knize je to Ignác, kdo se snaží Jolanu uklidnit a pomoci jí. Ve scénáři se potom ptá Max. Před touto scénou je ve scénáři ovšem jiná, ve které se Helga zvedá, že je přesezená a vypadne jí protéza.

Následuje několik kapitol, jejichž děj není zakomponován do scénáře. Například scéna, ve které se odehrává rozhovor mezi Oskarem a Maxem o Ignácovi a jeho nezodpovědnosti.

Ve dvacáté páté kapitole je rozvor mezi Denisou a Irmou, kde řeší, jestli si nezahází, což ve scénáři není. V následující kapitole je rozhovor mezi Oskarem, Denisou a Irmou. Oskar se snaží s Denisou a Irmou flirtovat. Ve scénáři má tuto roli Ignác. Děj scénáře pokračuje tím, že jdou Jolanin otec, Oskar a Ignác na panáka a dělají si z řidičů legraci ohledně jídla za sedačkami a hnědých podšálků.

Kniha mezi tím pokračuje výsměšným rozhovorem mezi Ignácem a Oskarem o Pamele, to se do scénáře také nedostalo. Ten pokračuje tím, jak Šarlota ukazuje zmožené Jolaně své fotky z mládí. Až nyní se ve scénáři dostáváme k onomu Jakubovu problému, ale dozvídáme se to prostřednictvím rozhovoru s Jolanou.

Další kapitola obsahuje rozhovor Maxe a Pamely, ve kterém se průvodkyně vyznává, že sice nečetla žádnou Maxovu knihu, ale viděla s ním rozhovor. V této kapitole se jde také Šarlota zeptat paní průvodkyně, zda se pojede na zájezd do Benátek. Následně se dozvídáme něco více o hlavním hrdinovi a jeho brigádě stevarda ve vlaku.

Nyní se dozvídáme o Jakubově spolužákovi, který mu tvrdí, že je homosexuál, když nemůže močit v něčí bezprostřední blízkosti. Jolanině otci, který obdivuje slunečnicové pole, které autobus míjí. Kdo je pan Petrescu a paní Košťálová, tedy postavy, které se ve scénáři vůbec neobjevují, či jaký názor má české kritika. Nyní se dostáváme na okamžik s Helžinou protézou, který již byl ve scénáři dříve.

Ve scénáři se nyní dostáváme ke scéně, kde se Helga bojí, že ztratila pas. V knize je kapitola, která pojednává o tom, jak Jolanin otec vypadne ze sedačky a Ignác mu pomáhá. Ve scénáři je tato scéna hned za tou s pasem, ale Jolanin otec se na místo dostane sám. Jolana se rozbrečí v obou případech a v obou případech ji utěšuje Max. V Knize následuje kapitola o tom, jak spolužák Nagy dává Jakubovi rady ohledně sexu homosexuálů. Další je o tom, kdo je náš záhadný pár zájezdu (toto spojení budu využívat při popisu páru pan Petrescu a paní Košťálová). Následuje další Jolanino zvracení. Při čemž se dozvídáme, že zvuky Jakubovi nevadí. Jolana ho utěšuje a říká mu, že každý má problém.

Po tomto incidentu následuje kapitola o zastávce v motorestu, kde si Max kvůli ději vymyslí jinou hospodu na protější straně odpočívadla. Navazujeme rozhovorem Jardy a Jituš o počasí, ten je ve scénáři hned na začátku. Na tuto kapitolu navazují ty o tom, jak si Denisa s Irmou chtějí zaházet. V motorestu chce také Šarlota ukázat Zuzaně fotografii Jiřího.

Další kapitoly jsou pouze v knize, jako například o záhadném páru zájezdu, o tom, že je v autobuse někomu zima a někomu teplo. Na tyto kapitoly navazuje ta, ve které si Šarlota myslí, že nemá pas. Tedy tato kapitola již byla ve scénáři dříve.

Po této kapitole se objeví část s pohádkou na dobrou noc, zde se setkáváme konečně se scénářovým dějem, ale s tím rozdílem, že ve scénáři Pamela zpívá na dobrou noc ukolébavku. Ve shodě pokračujeme na dále. Dostáváme se na další zastávku a Karel s Karlem se dohadují o času na potřeby cestujících. Zde je akorát rozdíl v konečném čase v knize mají třicet minut, kdežto ve scénáři mají dvacet pět.

Ve scénáři nyní narážíme na scénu, kde se Jakubův knižní spolužák Nagy mění na účastníka zájezdu Petra, který Jakubovi říká, že je homosexuál. Navazujeme scénou, která se v knize také již objevila a tou je rozhovor mezi Pamelou a Maxem, kde Pamela Maxe obdivuje.

V knize se ještě zastávka na benzinové pumpě zpestří Ignácovým vtipem na diskriminaci ohledně ženských záchodů a front, které jim náleží. Po přestávce, kde se dal autobus opět do pohybu Karel pouští Slunce, seno a pár facek. Posouváme se dál v čase na další zastávku, která je ve tři ráno. Pamela na její oznámení nepoužívá mikrofon. Na této zastávce málem odjedou bez Jolany, ale Jakub jí zachrání, když si všimne, že ona při odjezdu v autobusu není. Všechen tento děj, který jsem popsala v tomto odstavci se ve scénáři neobjevuje.

Ve scénáři totiž po rozhovoru Maxe s Pamelou, naslouchámé rozhovoru Jolany a její matky o tom, jak je Max sympatický. Dostáváme se k motorestu, kde Šarlota nechce Zuzaně ukázat fotografii Jiřího, ale ukazuje motorest Jiřímu, respektive jeho fotografii. Po odjezdu následuje scéna s tím, že Oskar přikrývá Jitušiny a Jardovy děti. Ta v knize také není.

V tomto okamžiku jsme se dostali ve scénáři na příjezd k hotelu. V knize je ještě obsažena jedna zastávka na ranní kávu, dozvíme se, že se Max rozvádí a že Jolana trucuje,

kvůli incidentu na brzké zastávce. První část zakončíme tím, že chybí 6 podšálků, ve scénáři po příjezdu chybí podšálků 5.

Zde začíná druhá část knihy s názvem Pobyt v letovisku. Musím zdůraznit, že pokud bylo v první části hodně změn, tak v druhé jich je ještě více ve smyslu úplně jiných dějových linek. Tato část začíná kapitolou o prvním vstupu Hynka a jeho rodiny do hotelového pokoje. Primárně se pojednává o tom, že je v pokoji také zaměstnanec hotelu, který čeká na své spropitné. Tato část knihy není ve scénáři nijak zohledněna.

Další kapitola knihy je o prvním vstupu do pokoje Jolany a jejich rodičů. Jak ve scénáři tak v knize mají nějakým způsobem oddělené pokoje. Ve scénáři matka odděluje postele, to se v knize neděje, tam otec ulehá na svou polovinu postele a jde spát. Kapitola pokračuje vzpomínáním Jolany na to, jak to chodí o víkendech na Sázavě u rodičů, kam jezdí, aby rodiče zkontrolovala.

Ve scénáři však této scéně předchází jiná, ve které se nacházíme na hotelových schodech a Max pomáhá průvodkyni se zavazadlem a Jolaně pomůže Jakub.

I když je v textu všudypřítomná Jolany nedůvěra v samu sebe. Není zde vyloženě popsáno, že by zkoumala své plnoštíhlé tělo. Třeba právě tak, jako je to ve scéně v jejím pokoji po příjezdu.

Scénář zcela vynechává je Maxova potřeba při pomyšlení na slečnu průvodkyni.

Nyní následuje dlouhý úsek knihy, který ve scénáři není vůbec obsažen. Jedná se o první večeři účastníků zájezdu v hotelu. Kapitoly o tom, jak se Helga se Šarlotou připravují, jak Denisa s Irmou přemýšlejí ke komu si sednou, jak slečny před večeří sedí na baru a pijí Campari a jak přichází na večeři Hynek s rodinou. V tomto bodě se opět objevují myšlenky hlavního hrdiny, jako píšícího autora. Konkrétně přemýšlí, jaký zasedací pořádek postavám dá. Při seznamování, které vymyslela Pamela, se Maxovi zcela hroutí jeho již v románu zajetá jména některých účastníků. Když přichází na řadu představování Šarloty a Helgy, tak ony začnou recitovat báseň o sobě.

Po kapitolách popisujících první večeři se v ději posuneme do rána, kde je jako první popsáno ráno Ukrajince, tedy Jolanina spolusedícího. Ten vlastně jako jediný popisovaný účastník z knihy nebydlí v hotelu, ale v nějakém domečku u hotelu.

Dále se v ději přesouváme na pláž, jako první popisovaní jsou Max s Oskarem a Ignácem. Přichází k nim Pamela a Maxovy myšlenky se opět točí pouze okolo ní.

Zde v ději scénáře narážíme na postavu, která v knize není, jedná se o postavu potápěče, který by se měl jít potápět. Na tuto scénu navazuje rozhovor mezi Jardou a Jituš o tom, zda je poblíž někde nudapláž, aby se Jarda nemusel koukat furt je na ní. Dále na pláž přichází Šarlota s Helgou a strhávají na sebe veškerou pozornost.

V knize po příchodu Pamely přichází i Hynek s rodinou. Hynek si sedá ke klukům a Zuzana jde k Olině a Láďovi a povídá s s nimi o dětech.

Zaměříme se nyní na scénář. Po tom, co na sebe dámy v letech strhnou pozornost se scéna přesune na mladíky, kteří řeší znělost Maxova popěvku. Přidá se k nim Jolanina matka, Jolana a následně i její otec. Jolana zakrývá svá stehna a otec si z ní dělá srandu. Její matka táhne manžela do vody, aby dcera mohla být o samotě s Maxem. Přichází Pamela a Max s ní odchází do moře. Následně se změní scény a nacházíme se na skále společně s Jakubem a Petrem. Zde je jejich rozhovor o tom, že Jakub je homosexuál, nerozumí pohledu na ženská prsa a také zde vznikne Jakubův zájem o mast, kterou homosexuálové používají při intimnostech. Přesouváme se zpět na pláž, tentokrát do konverzace mezi dvěma mladými slečnami. Irma si chce sundat vršek plavek, ale Denisa ne. Irma se totiž strašně nudí a pokukuje po plavčíkovi.

V této scéně se opět potkávají děje jak knižní tak scénářový. Max je s Pamelou v moři, ta leží na lehátku. Max ji chce políbit, v knize ho průvodkyně pouze odstrčí, avšak ve scénáři dostane facku. Tam následuje scéna, kdy jde rozzlobený Max ke svým přátelům a stěžuje si.

Kniha poté pokračuje rozhovorem mezi Ignácem, Oskarem, Denisou a Irmou o jejich rodičích. Poté přicházejí na scénu důchodkyně a jejich převlékací stan, v knize se jdou převléknout do plavek, kdyžto ve scénáři se převlékají z plavek, aby nenastydly. V knize se také nyní dostáváme k poznámkám Jolanina otce na postavu jeho dcery. Ta poté jde raději do vody.

V knize se dostáváme do prostředí hotelu. Ve scénáři jsme poté ještě svědky toho, jak si za soumraku Denisa s Irmou hází a prochází okolo nich plavčík Roko. A také je zde scéna z prostředí hotelového baru, kde Jolana dopíjí sklenici a je tam úplně sama.

Kniha nás nyní seznámí s tím, jak je Hynek žárlivý. Poté se dozvídáme, že za slavným spisovatelem přišla paní průvodkyně, aby mu přečetla svou pohádku na dobrou

noc, při čtení se opírá o jeho nohy. Pamela po přečtení chce znát jeho názor, on jí pár věcí vytkne, ale ve směs ji dílo pochválí. Pamela Maxe svádí, ale ani políbit se nedá.

Ve scénáři poté, co skončí záběr na osamocenou Jolanu v hotelovém baru, nastupuje scéna, ve kterém volá Maxovi jeho producent, pravděpodobně. Tato scéna se prolíná s tou, kdy jde Jolana po schodech se dvěma koktejly a do Maxova pokoje přichází Pamela. Poté se ocitáme v pokoji potápěče, který si prohlíží záběry, které natočil pod vodou. I zde je scéna, kdy Pamela přišla dát Maxovi dobrou noc se svým dílem, ale tady je to tedy ukolébavka nikoliv pohádka jako v knize. Jolana po tom, co zjistí, že v Maxově pokoji je Pamela odchází s drinky na terasu.

Další den ve scénáři. Zde se nachází prostřih do hotelové kuchyně a následně do pokoje Jardy a Jituš ohřívající si jídlo ze zavařovací sklenice.

Kniha nám, ráno po Pamelině návštěvě u Maxe, odkrývá děj snídaně, kdy Ignác s Maxem sedí venku a přichází Hynek, který zdraví, vedle něj jde Zuzana a ta je nepozdraví. Přichází na řadu představení Olgy a Ládi. Max vypráví o tom, jak si užíval Paříž. Láďa popisuje co a jak natáčí na kameru. Nyní, již naposledy, kniha pojednává o záhadném páru a popisuje, jak je Max, resp. jeho osobnost rozpolcena, kvůli slečně průvodkyni.

Ve scénáři se po scéně s vařením na pokoji na dlouho odloučíme dějovými linkami od knihy. Ocitáme se ve městě, kde si Helga s Šarlotou prohlíží trhy. Šarlota sleduje uličkami neznámého muže, který vypadá jako její manžel. Poté se vracíme zpět na pláž, kde se někdo topí a Jolaniny rodiče to zaregistrují a hádají se jaké národnosti tonoucí člověk asi je. Scénář navazuje procházkou Jolany s Maxem a rozhovorem Ignáce a Jolanina otce na terase na téma nezaměstnanost. Po této scéně se přesouváme opět na pláž a sledujeme rozhovor mladých dívek, Irma se rozhodne navštívit atrakci, kterou provozuje Roko. Poté vidíme Irmu na padáku. Přidané jsou i scény, kdy Jarda a Jituš vybírají suvenýry, a kdy se Jakub a Zuzanka dají do řeči s Ignácem a Oskarem, nebo dokonce i ta s tím, kdy Jarda Jituš natáčí u jachet. Poté, co přijdou na pláž, si vyzvedávají děti u pro ně nepřípustného páru homosexuálů. Irma se vrací z vodní atrakce. Ocitáme se nyní na šlapadle s Ignácem a Oskarem, kteří řeší, proč mají homosexuálové zakázané adopce, tato kapitola je obsažena i v knize, avšak v jiné části a Ignác s Oskarem nejsou na šlapadle sami, ale jsou tam s nimi i Denisa, Irma a Hynek.

V knize navážeme na rozpolcenou osobnost Maxe tím, že se s hlavním hrdinou přesuneme k bazénu, kde příčina jeho nesmyslných myšlenek (Pamela) leží na lehátku a on jí pozoruje. Pokračujeme rozhovorem Oskara a Jakuba o autech a přesouváme se k tomu, že v letovisku začne pršet. Což všem nezabránilo Hynkově rodině k procházce, i když Zuzana z toho není úplně nadšená. Po procházce hrají karty, Hynek pokukuje po Denise. Průvodkyně vymyslela náhradní program v podobě tanečního večírku. Před večírkem se dozvídáme, jak vypadají přípravy Šarloty a Helgy. Jako první taneční pár je v knize popisován Jolanin otec a Irma, kteří spolu také sedí na baru a popíjejí. Dalším tanečním párem je Jolana s Hynkem. Ta z toho moc nadšená není, celou dobu totiž mluví jen Hynek a jen o sobě. Dalšími tanečními páry jsou Jarda a Jituš, Max a Helga a nakonec i Oskar s Ignácem. Když Jakub vidí tančit Oskara s Ignácem osmělí se a jde za Járou, synem od Jituš. Ten odmítne a jde s ním dcera Jituš Klára. Max poté co dotančí s Helgou jde tančit s Jolanou. Poté si dojde Denisa pro Hynka. I přesto, že ve scénáři se vůbec nepíše o deštivém dni ani o tanečním večírku. Jedna část by se mohla považovat za shodnou se scénářem. Ve scénáři je totiž scéna s Jolaniným otcem a Irmou na baru.

V knize se již přesouváme z tanečního večírku do Maxova pokoje, který slyší přes stěny Jardu a Jituš, jak se hádají. K Maxovi přijde Hynek, že ho Zuzana nechce pustit do pokoje, jestli ho Max zachrání. Max a Hynek se poté přesunou do pokoje Oskara a Ignáce. Tam se zanedlouho přidají i Jolana, která tam původně přišla hledat otce, Denisa s Irmou, se kterými přijde i Jolanin otec. Nakonec je v pokoji večírek. Kouří se marihuana, pije se alkohol. Jolana si dělá srandu ze svého otce. Jolanin otec osahává Irmu. Ignác si dělá srandu z Pamely. Denisa se snaží svést Hynka, kterého hledá jeho manželka. Oskar je zoufalý z Ignáce a říká to Maxovi. Poté, co Jolana odvede otce na pokoj, vrátí se a začne svádět Maxe, kterého to ale rozčílí, protože mu přijde, že se Jolana zbytečně ponižuje. Nakonec si Max ještě zapálí jednoho jointa a vykouří ho společně s Irmou na balkoně, kde se poté líbají. Přesunou se do Maxova pokoje, kde Irma Maxovi oznámí, že se s ním nepomiluje bez kondomu. V tu samou chvíli to oznámí i Denisa Hynkovi. Oba běží pro kondom do automatu, potkají se tam. Po cestě zpět potká Max na schodech Pamelu, začne ji líbat a dostane facku, protože mu vypadnou z kapsy kondomy, a proběhne okolo nich brečící Irma.

Ve scénáři se poté do svého pokoje nemůže dostat Jolanin otec. Na tuto scénu navazuje i večírek u Oskara a Ignáce na pokoji. Ve scénáři je také popsáno to, jak Jolana svádí Maxe a i tam je z tom Max rozčílený. Denisa ovšem místo Hynka přivádí do pokoje

Roka. Irma potkává Maxe a jdou spolu plavat do bazénu. Jako v knize obě oznámí svým případným milencům, že bez kondomu s nimi mít sex nebudou. V automatu na kondomy jsou poslední dvě krabičky, obě si je vybere Roko, ale pak jednu krabičku prodává Maxovi. I ve scénáři Max potkává na schodišti Pamelu, která ho začne zasypávat polibky, vidí je Irma a uteče ven. Co již v knize není je setkání Jolanina otec a Irmy. Jolanin otec běží po setkání pro kondomy, ale automat je již prázdný. Jde za Oskarem a Ignácem. S kondomy se vrací na pláž, ale Irmu už nenajde. Ráno leží Jolanin otec na pláži.

Pokračujeme v obou mediích při snídani. V knize přichází Max na snídani a již tam sedí Zuzana, Jakub, Helga a Šarlota. Max se všem všudypřítomným omlouvá za noční rušení. Přichází k němu Jolana a normálně se sním baví i přes Maxovi obavy, že tomu bude naopak. Ve scénáři potom na snídani sedí pouze Jarda s rodinou. Poté taky přichází Jolana a také se s ním baví, jako by se nic nestalo.

V knize se po kapitole u snídaně dozvídáme, že Zuzana vzala Jakuba do Benátek. Připojily se k nim i Šarlota s Helgou. Šarlota totiž v Benátkách údajně potkala svého manžela, avšak po chvíli cesty si vzpomene, že se nepotkali v Benátkách, ale ve Florencii. Další kapitola se odehrává v pokoji Jolaniny rodiny, kdy Jolana oznamuje, že jde s Maxem na pláž. Tady je shoda se scénářem, respektive po snídaňové scéně následuje scéna v pokoji.

Zde se zase na chvíli dějové linie rozdělí. Protože v knize Jolana s Maxem potkají po cestě na pláž Olega, poté začne Jolana spisovateli vyprávět o tom, kdo vlastně její záhadný spolusedící skutečně je. Následně se přesuneme do pokoje Maxe, kde se probouzí Hynek, který se po probuzení snaží dostat do svého pokoje, ale v tom již nikdo není. On si tedy vyzvedne na recepci klíč a poté v pokoji po sobě zanechá pro Zuzanu vzkaz. Jako další ranní probuzení je v knize popisováno to, které se odehrává v pokoji Denisy a Irmy, ty se samy sobě navzájem vyhýbají. Poslední tři zmíněné postavy se setkají na snídani a sedí spolu u stolu. Hynek dosti zpytuje svědomí a ve výsledku je mu líto, že se se Zuzanou pohádali. Přesouváme se do auta, které jede směr Benátky, jak jsem již avizovala, tak Šarlota zjišťuje, že nejedou na místo setkání s jejím manželem. Vracíme se na pláž k Jolaně a Maxovi, kteří jsou v moři a Max vede monolog o literatuře.

Pokud se vrátíme k ději scénáře, tak na scénu z pokoje Jolaniny rodiny navazuje scéna o tom, jak Denisa lítá na padáku. Pokračuje rozhovorem mezi Jakubem a Irmou o tom, proč ji Jakub natáčí. Další scény se věnují rozhovoru Jolany a Maxe na pláži.

Postupujeme dále scénářem a je zde scéna ve vypůjčeném autě, kde sedí Helga, Šarlota a Jolanina matka, jedou najít pláž, na které se Šarlota seznámila se svým mužem. Zde se tedy nachází jistá paralela mezi knihou a scénářem. Na výlet důchodkyně veze sice místo Zuzany Jolanina matka a nejedou do Benátek, ale průběh se dosti podobný. Tato situace se objeví ještě v několika dalších scénách avšak na konci se dozvídáme, že kýžená pláž se nachází v Itálii nikoliv v Chorvatsku.

Co je již zcela odlišné od knihy je scéna s potápěčem Vladimírem, který pod vodou šmíruje Jituš a následná scéna na pláži, kde incident řeší většina účastníků zájezdu v čele se slečnou průvodkyní.

Vraťme se zpět k ději knihy. Po tom, co se několik kapitol zaměřovala kniha na Jolanu s Maxem se nyní zaměří na Denisu, Irmu, Oskara, Ignáce a Hynka. Tato skupinka si totiž pronajme šlapadla a vyjedou si na moře. Ignác ve své opilosti rozčílí, že si nemohou homosexuálové adoptovat děti. Tato jeho úvaha se objevuje i ve scénáři, popisuji ji výše. Vracíme se zpět za Maxem a Jolanou, ti se nyní ocitají v cukrárně a Jolana vysvětluje Maxovi, kdo jsou osoby ze záhadného páru.

Ve scénáři se stále nacházíme na pláži, nyní Max Jolaně natírá záda opalovacím krémem. Opodál si paní fotí moře, Max si však ve své ješitnosti myslí, že fotí jeho a chce ty fotky prodat do bulváru. Poté se odehraje ještě několik podřadných scén na pláži.

Po tom, co potápěč nepřijde na večeři se ve scénáři ocitáme v jeho pokoji, kam přichází Jolana. Po této scéně se nám naskytne pohled na to, jak se Oskar Ignáce ptá, jestli se k němu nechce nastěhovat. Nyní se v scénáři objevuje scéna, která již v knize byla a to ta, jak obdivuje Max Pamelu ležící na lehátku v hotelovém bazénu.

Nyní se zde na chvíli dějově potkáváme na obou mediích. Max kupuje pro Pamelu růže. V obou případech si Jolanina matka myslí, že jsou pro její dceru.

V kniha navazuje na to, jak Hynek mluví o Zuzanině způsobu sledování televize s Denisou a dozvídáme se, že je Irma v depresi a Denisa si užije románek s Hynkem. Děj se stáčí k Jolaně a jejímu okouzlení Olegem, Hynkovi a jeho přiznání, že již nechce spát se Zuzanou, Pamele a jejím výčitkám vůči tomu, co Max píše a v neposlední řadě se dozvídáme o tom, že nad pláží létají stíhačky.

Ve scénáři po scéně s růžemi pro slečnu průvodkyni je ta na terase, kde se odehrává rozhovor mezi Oskarem a Jakubem, který se Oskara ptá na mast, kterou se svým přítelem

používá. Poté se dozvídáme, že se Ignác ztratil, což se objevuje i v knize. V další scéně se Jolana připravuje na to, že jde ven, dostane se jí výčitky od matky, že jde takhle neupravená, protože si matka myslí, že jde ven s Maxem. Toto samé se děje i v knize. Akorát, že v knize je po této kapitole kapitola o tom, jak se potká na recepci s Maxem a nabízí mu námět o svém otci. Scénář po pokojové scéně navazuje scénou z města, kde se prochází Jolana a Vladimír (potápěč). Poté se i zde dozvídáme, že má Irma depresi. Opět se vracíme k Jolaně a Vladimírovi. I v knize se teď více věnujeme páru, který tvoří Jolana, jen s tím rozdílem, že v knize ho tvoří s Olegem. Jak v knize tak ve scénáři má Oskar strašný strach o Ignáce, jen s tím rozdílem, že v knize alespoň tuší, kde se nachází. Ve scénáři je také věnován ještě prostor Jakubovi a jeho tápání o jeho orientaci.

Na závěrečném večírku ve scénáři účastníci tančí, v knize poté hrají společenské hry. Tančení večírek byl v knize již dříve. Ve scénáři se také Jolanin otec přiznává, že přišel o práci. A proběhne i návrat ztraceného Ignáce, který proběhne i v knize a také je to na závěrečném večírku.

Jak jsem již jednou ve své práci zmiňovala postava Olega je ve scénáři nahrazena postavou potápěče, Vladimíra. Právě v moment kdy se s nimi Jolana intimně sblíží je to nejzřetelnější.

Další scénou, která je pouze ve scénáři, je ta, kdy Šarlota tančí na mole se svým manželem.

Obě média se také shodují v tom, že se Max nakonec dočká a prožije intimní sblížení s průvodkyní na pláži. Ve scénáři je k tomu připojena Pamely kritika, která je v knize zasazena jinam.

Konečně se přesouváme do poslední části knihy s názvem Cesta z letoviska. Tato část je snětí různých částí, které uzavírají jednotlivé příběhy. Začíná dialogem mezi Karlem a Karlem o hnědých podšálcích. Poměrnou část této části tvoří příběh z pera Jolaniny matky, respektive její návrh na něj. Po konci tohoto příběhu jsou již účastníci na cestě a mají za sebou první zastávku, po které ale v autobusu chybí Ignác a Jolanin táta a musí se na ně čekat. Dozvídáme se také o Jolanině trápení s tím, jak oznámí nový začínající vztah s Ukrajincem svým rodičům. Denisa s Irmou se po cestě na zpět usmíří a jsou zase kamarádky. A co by to bylo za cestu autobusem bez Pamely pohádky na dobrou noc. Jolana dokazuje Jakubovi, že není homosexuál. Nový pár zájezdu, Jolana a Oleg, se uspokojují v autobusu. Jolany matka nechápe, proč zrovna on, ostatně jako většina

zájezdu. Hynek se líbá na jedné ze zastávek s Denisou a přistihne je při tom Zuzana. A v poslední kapitole Max doma ve svém bytě dopíše román.

Ve scénáři mezi tím Max pomáhá s kufrem, Jolanina matka si myslí, že poslední noc její dcera strávila s ním a tak vyzvídá. I ve scénáři se poté objevuje další dialog o hnědých podšálcích z úst Karla a Karla. Jolanina matka nesouhlasí s Vladimírem, jak přítelem své dcery. Také ve scénáři Jolana přesvědčí Jakuba o tom, že není homosexuál. Co je ve scénáři navíc je nová obyvatelka pokoje Denisy a Irmy Kristýna. V autobusu poté Pamela zpívá svoji píseň, aby účastníkům lépe utekla cesta. Ještě před tím než si ale písničku všichni zazpívají přijde další Šarlotina obava o to, že ztratila doklady.

Z předešlých odstavců je tedy vidět, že kniha je více zaměřená na cestu zpět než scénář, tam prakticky cesta zpět znázorněná není. Ale i tak je většina důležitých momentů, které zakončují jednotlivé příběhy i ve scénáři obsažena.

10. Odlišnost mezi filmovým scénářem a samotným filmem

V této kapitole již nebudou změny tak výrazné ve většině případů se jedná o vyškrtnutí některé ze scén, nebo vynechání nějakého z dialogů. Nejedná se již tedy o změny charakteristik postav, nebo prostředí.

Dialogy, které se do filmu neprosadily. Ve scéně, kde se Jolana baví se svou matkou v místě srazu na zájezd, je dialog zkrácen a omezen o informaci, že si Jolana vzala Nokinal, protože Kinedryl už se neprodává. Vynechaný je i rozhovor mezi Oskarem a Ignácem o tom, že Oskara vyděsilo by nebyl gay.

Ikonické představení průvodkyně, je také ve scénáři poněkud jiné. Každý si vybaví: „Dobrý den. Jmenuji se Pavlína, ale přátelé mi říkají Pamela." Ve scénáři je „takže dobrý den! Jmenuji se Pamela a ráda bych vás všechny jménem naší cestovní kanceláře přivítala na tomto pobytovém zájezdu."

Při výjezdu jsou ve scénáři oproti filmu vyměnění řidiči. Mladší Karel ve scénáři řídí, ale ve filmu řídí starší Karel. V autobusu ve scénáři má hrát Maxův hit a Pamela by měla zvýšit hlasitost, však ani to se do filmu nedostalo. Jako záběr na to, že autobus míjí autobusovou havárii.

Po scéně s tím, kdy Jolana zvrací do igelitky, je vynechán dialog mezi Ignácem, Irmou a Denisou. Jako další změnou je to, že v igelitce, kterou podává Vladimír, nejsou ve scénáři brýle, ve filmu ano.

První zcela vynechanou scénou je scéna číslo 17. Scéna, kdy autobus zastaví před benzinovou pumpou a je v ní rozhovor mezi Denisou a Irmou. Okrajová scéna 23. je také ve filmu vynechána, avšak nejedná se o scénu s dialogy. Měl tam být záběr autobusu blížícího se k hotelu.

Další zcela vynechanou scénou ve filmu, je scéna s pořadovým číslem 35, kdy si Denisa s Irmou hází na pláži softbalovým míčkem. Scéna 52. je také vynechána, jedná se o scénu, kdy Jarda a Jituš vybírají suvenýry pro své přátele. Scéna s Jardou a Jituš procházejících se po molu je také vynechána, ale natáčí se u jachet, které vlastní Němci. Ve scéně 57 měl být rozhovor mezi Ignácem a Oskarem o zakazování adopcí homosexuálům, také ve filmu chybí. Jednou z vynechaných scén je ta na pláži v autě s Šarlotou, Jolaninou matkou a Helgou. Ve scénáři měly celkem navštívit 4. pláže, ve filmu navštívily pláže jen 3.

Občas je ve scénáři jinak napsaná věta, než byla řečena ve filmu, ale významově stejná. Jako například když Pamela říká Maxovi: „Aby se ti zdály hezký sny.“ Když mu hraje v pokoji ukolébavku. Ve scénáři má říkat: „Aby se ti krásně spalo.“ Nebo například, když Jolana říká Maxovi v hotelové restauraci u snídaně: „Neboj se, přísahám, že tě nebudu obtěžovat“, podle scénáře by měla říkat: „Neboj se, přísahám, že ti nebudu sahat do rozkroku.“

Ve scéně 130 kdy Šarlota tančí s Jiřím, Jiří ani Šarlota nemluví, ve scénáři je napsaný dialog.

Některé scény jsou pouze zkrácené. Ve scéně 50, kde Irma s Denisou scházejí na pláž, chybí půlka dialogu.

11. Názory Michala Viewegha na provedené změny a jejich hodnocení z pohledu autorky bakalářské práce

Objektivně největší změnou je ta, která vytváří ze spisovatele zpěváka. Jedná se o odchýlení od původní myšlenky románu, který je celý doprovázený Maxovými úvahami nad tím, co a jak má v románu napsat. Když jsem se na tuto změnu zeptala autora, tak odpověděl velmi stručně, ale výstižně. Že je za tuto změnu vděčný. Také zmínil, že to pravděpodobně jeho myšlenka nebyla.

Další je změna prostředí, kdy se místo do Itálie jede do Chorvatska. Mohlo by se jednat o snahu přiblížení naší společnosti, drželi bychom se potom dogmatu, že Češi jezdí na dovolenou do bývalé Jugoslávie. Autor předlohy ovšem říká něco jiného. Udává, že se jednalo o zcela pragmatické důvody, jako například dopravní spojení, natáčecí lokality atd.

Splynutí několika postav do rodiny Jardy, Jituš, Jakuba a Zuzany vnímáme čistě jako zjednodušení děje a zmenšení počtu postav ve filmu, čili jako částečné ulehčení rozpočtu. Pravděpodobně se jedná o změnu vítanou. Samostatné rodiny v knize, nemají tak zajímavé fabule, jako postavy ve filmu.

Ve snímku se objevuje product placement, což je věc, kterou nijak výrazně většina z nás nevnímá. Vyplněný dotazník však odhalil zajímavou informaci, že pan Viewegh by ho rád omezil.

Další změny již nijak výrazně nezasahují do díla, proto jim již nevěnujeme prostor. Uznejme, že i přes ten fakt, že původní myšlenka knihy ve filmu nijak nefiguruje, tak se jedná o velmi povedenou filmovou adaptaci na knižní předlohu. Ostatně i sám autor knižní předlohy mi v dotazníku napsal, že má tento snímek rád.

12. Závěr

Film Účastníci zájezdu patří bez pochyby k jedním z kultovních filmů české kinematografie. Málokdo ho neviděl alespoň jednou při jedné z jeho několika televizních repríz.

Cílem této práce bylo nalézt a ukázat hlavní odchylky knižní předlohy a její filmové adaptace. Určit z mého pohledu kvalitativní posun, který těmito změnami nastal. Tento cíl jsem plnila pomocí srovnávání obsahu textu knihy se scénářem a poté scénáře s filmem.

V práci jsem se ještě před samotnou komparací zabývala teorií filmové adaptace jako takové a všem filmovým adaptacím na knihy Michala Viewegha. Tyto filmy jsem poté porovnávala na základě filmových recenzí ze tří různých zdrojů. Více do hloubky jsem představila knihu a film, kterým se zabývám v praktické části této práce. Poté jsem plynule přešla na komparaci.

Při komparaci jsem mimo velkého počtu změn, které nebyly nijak extra výrazné v kvalitativním posunu objevila i ty zásadní. Mezi nimi byla především změna povolání hlavního hrdiny ze spisovatele na zpěváka. Změna prostředí, ve které, se značná část děje odehrává a splynutí několika knižních postav do jedné rodiny o čtyřech postavách. Mezi ty, které řadím k méně výrazným bych poté zařadila změnu knižního přítele Jolany a jejího filmového přítele.

13. Zdroje

13.1. Primární literatura

Viewegh, Michal. Účastníci zájezdu. Brno: Petrov. 2001.

Viewegh, Michal.; Vejdělek, Jiří. Účastníci zájezdu (scénář), 4. verze. 2005.

13.2. Odborné publikace

VODIČKA, Felix. Struktura vývoje. Praha: Odeon. 1969.

LEICHT, Thomas. Thomas Leitch, Film Adaptation and Its Discontents: From Gone with the Wind to The Passion of Christ. Baltimore. Johns Hopkins University Press, 2007.

13.3. Články a studie

BUBENÍČEK, Petr. Filmová adaptace: hledání interdisciplinárního dialogu. In Iluminace. 2010. Číslo 1. strany: 7-21.

BUBENÍČEK, Petr. Zásahy adaptace: ke studiu literatury ve filmu. In Česká literatura. 2013. Číslo 2. strana 156-182.

FILA, Kamil. Účastníci zájezdu. In. Cinema. 2006. Číslo 4. Strana 37.

HALADA, Andrej. Šedivá léta pod psa. In Mladý svět. 1997. Číslo 14. Strana 47.

HALADA, Andrej. Viewegh opět nejednoznačný. In Mladý svět. 1997. číslo 22. strana 39.

HEJLÍČKOVÁ, Iva. Román pro ženy. In Cinema. 2005. Číslo 4. Strana 37.

HLADÍK, Ivan. Případ nevěrné Kláry. In Cinema. 2009 Číslo 7. Strana 38.

LUKEŠ, Emil. Kam kráčí Viewegh? (Nad románem Účastníci zájezdu.). In Tvar. Roč. 7, 1996, číslo 16, s. 20–21.

LUKEŠ, Jan. Jak si užívá Viewegh?. In Literární noviny. Roč. 7, 1996, s. 7.

MÁLEK, Petr. K pojmu konkretizace v literatuře a filmu. In Iluminace. 1991. číslo 2. strana 3-14.

PAVELKA, Robert. Andělé všedního dne. In Cinema. 2014. číslo 10. Strana 35.

PAVELKA, Robert. Vybíjená. In Cinema. 2015. číslo 4. Strana 35.

PUTNA, Martin. Smutný smích a směšní my. In Literární noviny. Roč. 7, 1996, s. 7.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Báječná léta pod psa. In Cinema. 1997. Číslo 4. Strany 18. – 21.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Výchova dívek v Čechách, In Cinema. 1997. Číslo 7. Strana 74.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Nestyda. In Cinema. 2008. Číslo 10. Strana 39.

SMUTNÝ, Aleš. Román pro muže. In Cinema. 2010. Číslo 10. Strana 35.

SPÁČILOVÁ, Mirka. Báječná léta po svém děkují za každé nové ráno. In MF Dnes. 1997. Strana 19.

STRÁNSKÝ, Petr. Svatá čtveřice. In Cinema. 2012. Číslo 10. Strana 43.

13.4. Internetové zdroje

AUTOR NEUVEDEN. Vybíjená – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/vybijena.

AUTOR NEUVEDEN. Román pro muže – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/roman-pro-muze.

AUTOR NEUVEDEN. Účastníci zájezdu – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/ucastnici-zajezdu.

AUTOR NEUVEDEN. Báječná léta pod psa – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/ucastnici-zajezdu.

AUTOR NEUVEDEN. Andělé všedního dne – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/andele-vsedniho-dne.

AUTOR NEUVEDEN. Případ nevěrné Kláry – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/pripad-neverne-klary.

AUTOR NEUVEDEN. Román pro ženy – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/roman-pro-zeny.

AUTOR NEUVEDEN. Svatá čtveřice – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit. 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/svata-ctverice.

AUTOR NEUVEDEN. Nestyda – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/nestyda.

AUTOR NEUVEDEN. Výchova dívek v Čechách – tržby a návštěvnost. In Kinomaniak.cz. [cit 5. 11. 2023]. Dostupné z: https://kinomaniak.cz/filmy/vychova-divek-v-cechach.

AUTOR NEUVEDEN. Ceny českého filmu za rok 2006 – Nominace. In ceskylev.cz. [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://www.ceskylev.cz/cz/2006/nominace.

AUTOR NEUVEDEN. New York aplaudoval Účastníkům zájezdu. In idnes.cz [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/new-york-aplaudoval-ucastnikum-zajezdu.A060508_180245_show_aktual_kot.

FICOVÁ, Sylva. Nekriticky o filmu Účastníci zájezdu. In vltava.rozhlas.cz [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/nekriticky-o-filmu-ucastnici-zajezdu-7878354.

GREGOR, Jan. Recenze: Svatá čtveřice jsou tři filmy v jednom. In Aktuálně.cz. 2012. 2. 9. 2012. [cit. 4. 3. 2024]. Dostupné z: https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/recenze-svata-ctverice-jsou-tri-filmy-v-jednom/r~i:article:756140/.

GREGOR, Jan. RECENZE Andělé všedního dne jsou konejšivou depresí pro masy. In Aktuálně.cz. 2014. 10. 10. 2014. [cit. 4. 3. 2024]. Dostupné z: https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/recenze-filmu-andele-vsedniho-dne-od-alice-nellis/r~8ab9c0e6504c11e4a7ea002590604f2e/.

GREGOR, Jan. Film Vybíjená vybíjí z rukou trumfy Vieweghovým odpůrcům. In Aktuálně.cz. 2015. 14. 3. 2015. [cit. 7. 3. 2024]. Dostupné z: https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/recenz-filmu-vybijena/r~2c8c7f7cca7c11e485d7002590604f2e/.

HEJDOVÁ, Irena. Účastníci zájezdu: Slunce, moře, paštiky. In magazin.aktualne.cz [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/ucastnici-zajezdu-slunce-more-pastiky/r~i:article:130089/.

KRATOCVÍL, Radim. Recenze: Nestyda – film s kamarády pro kamarády. In čt.24.českátelevize.cz. 2008. 20. 10. 2008.[cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/1436034-recenze-nestyda-film-s-kamarady-pro-kamarady.

KRATOCHVÍL, Radim. Recenze: Případ nevěrné Kláry. In ct24.ceskatelevize.cz. 2009. 11. 6. 2009. [cit. 7. 3. 2024]. Dostupné z: https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/kultura/recenze-pripad-neverne-klary-181789.

MIŠÍKOVÁ, Věra. RECENZE: Andělé všedního dne. S Polívkou až na hranici kýče. In Novinky.cz. 2014. 26. 9. 2014, 11:04. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/clanek/kultura-recenze-andele-vsedniho-dne-s-polivkou-az-na-hranici-kyce-242610.

PILÁT, Tomáš. Do kin jde adaptace knihy Michala Viewegha Andělé všedního dne. Režírovala ho Alice Nellis. In radiožurnál.rozhlas.cz. 2014. 9. říjen 2014. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z https://radiozurnal.rozhlas.cz/do-kin-jde-adaptace-knihy-michala-viewegha-andele-vsedniho-dne-rezirovala-ho-6287148.

SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Vieweghův Román pro muže je lépe natočený než napsaný. In Idnes/ zpravodajství. 2010. 18. září 2010 7:33. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-vieweghuv-roman-pro-muze-je-lepe-natoceny-nez-napsany.A100917_153306_filmvideo_jaz.

SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Nový Hřebejk spojuje ztrátu sebeúcty, soudnosti i řemesel. In Idnes / zpravodajství. 2012. 23. srpna 2012 14:30. [cit. 3. 11. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-filmu-svata-ctverice-od-dua-hrebejk-viewegh.A120822_192546_filmvideo_jaz.

SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Účastníci zájezdu – zatím nejlepší film roku. In ides.cz [cit. 19. 12. 2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-ucastnici-zajezdu.A060418_174620_show_recenze_gra.

SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Milý, milý, strašlivě milý medvídek Nestyda. In idnes.cz [cit. 4. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-nestyda.A081003_170713_filmvideo_kot.

SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: Nad Vieweghem bděli, ve filmu však Andělé všedního dne pospávají. In idnes.cz [cit. 4. 3. 2024]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/recenze-andele-vsedniho-dne.A141003_183526_filmvideo_ts.

13.5. Film

Účastníci zájezdu [film]. Režie Jiří Vejdělek. Česká republika. 2006

14. Přílohy

14.1. Příloha A – dotazník vyplněný Michale Vieweghem

Dotazník pro bakalářskou práci Srovnání filmové adaptace a knižní předlohy Michala Viewegha

Tento dotazník slouží jako materiál k sepsání bakalářské práce na téma Srovnání filmové adaptace a knižní předlohy Michala Viewegha, konkrétně k její praktické části, která se zabývá snímkem Účastníci zájezdu. Kde scénář zpracovali Michal Viewegh a Jiří Vejdělek, ten následně film režíroval.

Jak se Vám s panem režisérem pracovalo?

Nejdřív mě po pravdě trochu vyděsil Jirkův zrakový hendikep, o kterém jsem nevěděl. Poloslepý režisér? Říkal jsem si pochybovačně, ale on mě rychle přesvědčil, že to zvládne. Naše spolupráce byla bezproblémová.

Pamatujete si ještě čí nápad byl udělat z hlavního hrdiny zpěváka, nikoliv spisovatele?

Tuším, že můj ne. Ale nakonec jsem byl rád, že mne to od toho až pubertálně roztouženého dospělého muže potřebným způsobem vzdálilo.

Jak celkově k této změně přistupujete?

Vděčně

Další výraznou změnou je i destinace zájezdu, jaký byl důvod k této změně?

Pokud vím, byly z tím zcela pragmatické důvody týkající se dopravního spojení s Prahou, natáčecích lokalit, ubytování štábu a podobně.

Je něco, co byste na filmu nejraději změnil, či úplně vynechal?

Skoro nic pouze bych omezil product placement – například bych rád vyhodil repliku „Že ty sis vzal Arginmax, ty jeden kozle?“

Účastnil jste se natáčení nebo jste si počkal až na finální verzi?

Na všechna natáčení svých knižních předloh jsem vždy krátce dorazil, pozdravil se s herci, řekl jim něco přátelského a povzbudivého, snědl v cateringu řízek a jel domů…

Jaký je Váš názor na tento film?

U jeho asi deváté televizní reprízy jsem si potěšeně uvědomil, že podle mé knižní předlohy zřejmě vznikl kultovní film. Mám ten snímek rád.

14.2. Příloha B – tabulka ke grafu „Graf 1: recenze filmů“

	Mirka Spáčilová	**ČSFD**	**hodnocení v časopisu Cinema**
Báječná léta pod psa	70	79	80
Výchova dívek v Čechách	60	59	60
Román pro ženy	60	59	80
Účastníci zájezdu	70	61	60
Nestyda	60	54	60
Případ nevěrné Kláry	30	20	0
Román pro muže	70	45	60
Svatá čtveřice	20	44	40
Andělé všedního dne	60	54	60
Vybíjená	50	40	40

14.3. Příloha C – tabulka ke grafu „Graf 2: návštěvnost v kinech“

Film	**Počet diváků v kinosálech**
Vybíjená	186438
Andělé všedního dne	71273
Svatá čtveřice	151009
Román pro muže	501591
Případ nevěrné Kláry	62489
Nestyda	488899
Účastníci zájezdu	792592
Román pro ženy	560602
Výchova dívek v Čechách	199126
Báječná léta pod psa	344865